

ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА
ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД ЗА
ПЕРИОДА
2020-2030 ГОДИНА



ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕС	Европейски съюз
ЕСМ	Мерки за енергийни спестявания
ЗЕЕ	Закон за енергийна ефективност
ЗУТ	Закон за устройство на територията
КВ.М	Квадратни километри
КВт	Киловат
КВтч	Киловатчас
КЕП	Крайно енергийно потребление
ПЕЕ	Програма за енергийна ефективност
НСИ	Национален статистически институт
ПЧП	Публично-частно партньорство
РЗП	Разгъната застроена площ
MW	мегават
МВтч /MWh	Мегаватчас
GWh	Гигават часа
ЗМСП	Закон за малки и средни предприятия
ГРАО	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

1. ВЪВЕДЕНИЕ	5
2. НОРМАТИВНА БАЗА	10
3. ОСНОВНИ ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	23
3.1 ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ.....	23
3.3 КЛИМАТ.....	25
3.4 ВОДИ.....	27
3.5 ПОЧВИ.....	28
3.6 РАСТИТЕЛНОСТ	28
3.7 ГОРСКИ ФОНД.....	29
3.8 ЖИВОТИНСКИ СВЯТ	31
4. ДЕМОГРАФСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ	33
4.1 ОБРАЗОВАНИЕ	35
4.2 БЕЗРАБОТИЦА.....	36
4.3 ЖИЛИЩЕН ФОНД.....	36
4.4 ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	37
4.5 ТРАНСПОРТНА ДОСТЪПНОСТ	39
4.6 ЕНЕРГИЙНА МРЕЖА	40
4.7 ГАЗИФИКАЦИЯ.....	40
5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.....	41
6. УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ.....	54
7. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА	56
8. SWOT АНАЛИЗ.....	62
9. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ	63
10. МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	75
11. ЕФЕКТ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА.....	79
12. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	80
13. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	85

14. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ.....	86
15. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	87

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Количеството потребена енергия на глава от населението се превърна в един от индикаторите за модернизацията, социалното развитие и напредъка на държавите. Ползването на енергия улеснява и благоприятства дейността във всички сфери на частния и обществен живот. Потреблението на енергия в индустрията, транспорта, домакинствата, предоставянето на услуги непрекъснато нараства и ще продължи да нараства и в бъдеще.

Основните форми на крайното потребление на енергия се произвеждат от първични енергийни източници, т.нар. „изкопаеми горива”- въглища, природен газ, петрол. Независимо от разкриването на редица нови находища, тези източници са ограничени в природата. По прогнозни данни, при сегашният темп на нарастване на потреблението на първичните източници на енергия, световните запаси ще стигнат за 40-50 години, при песимистична прогноза и максимум до 80-100 години, при оптимистична прогноза.

Първичните източници на енергия в световен мащаб са крайно неравномерно разпределени. В условията на пазарна икономика, на непрекъснато нарастване на потреблението и на ограниченост на ресурсите, цената на различните форми на крайното потребление непрекъснато нараства. Разходите за енергия на отделните домакинства като принцип стават все по-високи. Това ограничава достъпът на широки слоеве от населението до енергия и енергийни услуги, което от своя страна води до нарастване на социалното напрежение и възникването на множество социални конфликти.

Потреблението на „изкопаеми горива” е неразривно свързано и с генерирането на парникови газове. Тези газове усилват естествения парников ефект на Земята, средните температури на планетата се покачват и това води до появата на сериозни и непредсказуеми промени в природата. На потреблението на изкопаеми горива се дължат 75% от емисиите на въглероден диоксид (CO₂) на голяма част от серните и други съединения, които са основни “виновници” за нарастването на парниковия ефект. Увеличаване средната температура на земята води не само до климатични промени и аномалии, но пряко застрашава самото съществуване на живота на планетата. В тази връзка разрешаването на проблема за енергията е от изключителна важност не само за отделните държави, но и за човечеството като цяло. Два са основните пътя за разрешаване на въпроса за енергията:

- **Пътят на енергийната ефективност**

Същността на този път е промяна на моделите на потреблението на енергия. Целта е неоправданите и разточителни модели на потребление да се заменят с енергийно икономични модели, без да се засяга по обем и качество предлагането на стоки и услуги.

▪ **Пътят на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)**

Целта е - изместване на енергийните доставки към технологично нови източници на енергия, които да са сигурни и достъпни за потребителите и щадят околната среда.

Изготвянето на програма за енергийна ефективност е важна стъпка в енергийната политика на община Благоевград. Една интелигентна, устойчива енергийна политика е съвкупност от политиката за опазване на околната среда, икономическата, иновационната и социалната политика. Тя предоставя големи възможности за съчетаване на нужните мерки за опазване на климата с нови технологични и икономически дейности с перспективни работни места. С по-ефективното използване на енергия, община Благоевград ще бъде по конкурентоспособна, особено като се имат предвид повишаващите се цени на електроенергията. От това ще се облагодетелстват всички, тъй като спестяването на енергия е равно на спестяване на разходи. Предизвикателството се състои в това, да се сложи край на прекомерно увеличаващото се енергийно потребление без да се намалява качеството на живот. От една страна, това може да бъде постигнато чрез подобряване на енергийната ефективност и от друга страна чрез промяна в поведението на енергийните консуматори. За енергийна ефективност говорят следните фактори:

- **Икономически фактор:** по-нисък разход за енергодобив, увеличаване стойността на съществуващото вече ноу-хау;
- **Екологически фактор:** по-ниско изразходване на ресурси, отдаване по-голяма важност на климата, качество на въздуха;
- **Фактор за социална справедливост:** енергийната ефективност ще допринесе за запазването на достъпа на всички социални групи до енергийни услуги;

Предвид всички гореизброени фактори, програмата за енергийна ефективност поставя потребителската страна на централна позиция. Ефективното и пестеливо използване на енергията е нужно да бъде форсирано именно поради наличието на тези фактори. Контролът над енергийното потребление е важен инструмент за влияние върху средната и дългосрочната сигурност на енергоснабдяването.

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез

изпълнението на заложените в плановете, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация. Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

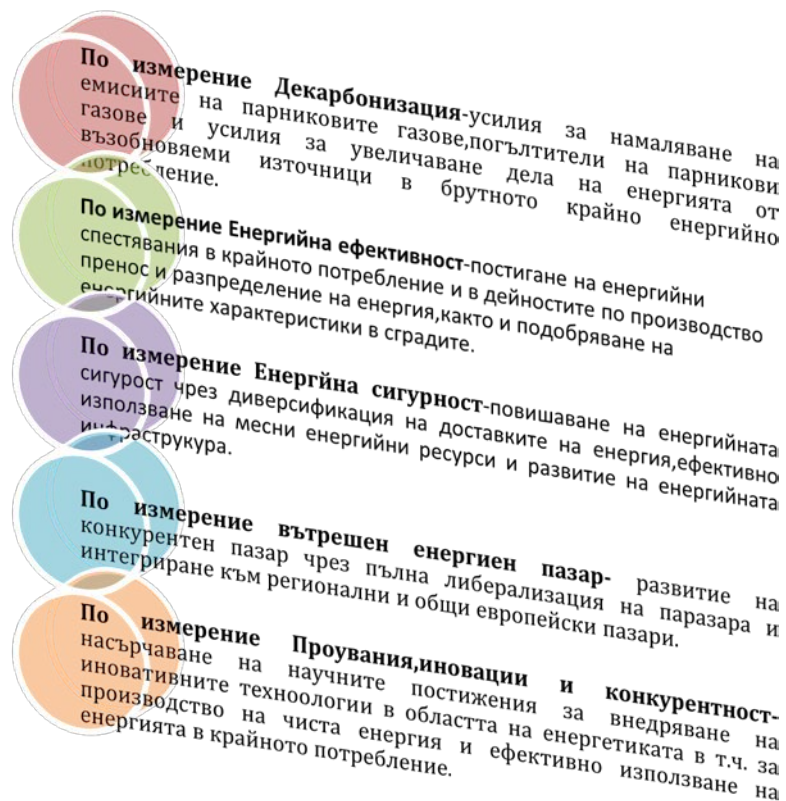
Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез възпитаване на съответното енергийно поведение у потребителите и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните енергийни потребности. Тя е най-ефективният начин за спестяване на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух. Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт. Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове;

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите – общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията. Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Благоевград, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на общината и се подпомогне опазването на околната среда.

Процесът на преминаване към енергетика с ниски нива на вредни емисии изисква, повишаване на енергийната ефективност, увеличаване използването на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно енергийно потребление, подобряване на енергийното управление, развитие на енергийната инфраструктура и изграждането на вътрешния пазар, както и разработване на различни концепции и внедряване на нови технологии и услуги. В съответствие с приоритетите на ЕС, енергийната ефективност е първият приоритет в енергийната политика и е от основно значение за изпълнението на целите за периода 2020–2030 г.

Новата Европейска рамка заложена в Проект на Интегрирания план в областта на енергетика и климат за 2030 година залага нови стратегическите цели и приоритети на енергетиката и климата в пет сектора:



Ключовите, политики и мерки за провеждане на енергийната политика на страната до 2030 г. са определени като се вземат в предвид следните фактори:

- ✓ Гарантиране на енергийната сигурност на страната и региона;
- ✓ Наличие на местни енергийни ресурси и използването им в съществуващите производствени мощности и направените инвестиции за модернизация, което

оказва влияние върху конкурентноспособността на икономиката и социалната политика на страната;

- ✓ Съществуващата електроенергийна система е балансирана и разполага с достатъчно мощности с дългосрочен хоризонт за работа;
- ✓ Балансирането на електроенергийната система налага използването на кондензационни електрически централи за предоставяне на бързи и маневрени резервни мощности, поради малката часова използваемост на ВЕЦ и ПАВЕЦ;
- ✓ Стойността на БВП на страната спрямо другите страни от ЕС.

Нормативната уредба в областта на ЕЕ е приведена в съответствие с европейското законодателство и като основен документ, осигуряващ изпълнението на политиката в тази област е Законът за енергийната ефективност (ЗЕЕ). В изпълнение изискванията на ЗЕЕ и съгласно разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите са разработени и са в процес на изпълнение следните стратегически документи:

- Национален план за действие по енергийна ефективност 2014–2020 г.;
- Национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015 г.– 2020 г.;
- Национален план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация;
- Национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществеността и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Основните приоритети и цели в политиката на България в областта на енергийната ефективност са следните:

- постигне спестяване на енергия в размер на 8.325 GWh до 2020 г.;
- реализиране на годишни енергийни спестявания в размер на 1.5% от обема на продажбите на енергия;
- предприемане на мерки за подобряване на енергийните характеристики на поне 5% от общата разгърната застроена площ на всички отоплявани и/или охлаждаемите сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация;
- увеличаване броя на сградите с близко до нулево потребление на енергия;
- осигуряване на сигурна и достъпна енергия за всички;
- свеждане до минимум нежеланите последици от използването на енергията върху здравето на хората и околната среда;
- повишаване жизнения стандарт на населението;
- повишаване на конкурентноспособността на българската икономика.

Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

2. НОРМАТИВНА БАЗА

Програмите за енергийна ефективност (ПЕЕ), подлежащи на изготвяне от органите на държавна и органите на местната власт, са инструмент за изпълнение на държавната политика в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и служат за постигане на националната индикативна цел за пестене на горива и енергии, заложена в Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 – 2020 г. Една от ключовите цели на програмите за енергийна ефективност е, чрез елемента на стратегическо планиране, да се подпомогне на местната власт при осигуряването на достатъчно финансиране за изпълнение на отговорностите ѝ за предоставяне на адекватни обществени услуги. В това отношение, Програмата за енергийна ефективност има ролята на прогнозен документ относно необходимите инвестиции за реализиране на икономия на енергия в крайното енергийно потребление чрез въвеждане на енергоспестяващи мерки, от една страна, а от друга – на стратегически документ, имащ за цел намирането на варианти за осигуряване на необходимото финансиране за изпълнението на този вид мерки.

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) на практика постави общините в Република България в ситуация, при която всяка една от тях следва да приеме нова, актуална програма за енергийна ефективност, отчитаща разпоредбите на Директивата и на ЗЕЕ, по чиято сила:



Настоящата програма е изготвена в съответствие с новото европейско законодателство в областта на енергийната ефективност и е съобразена със:

➤ **Стратегия „Енергетика 2020“ на Европейския съюз.**

През 2007г. Европейският съвет прие нови енергийни цели за 2020г., т.нар. „триада 20-20-20“ за намаляване на емисиите на парникови газове с 20%, увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници до 20% и подобрене на енергийната ефективност с 20%. Тези цели целят ефективното използване на ресурсите на Европа като се направят важни промени в начина, по който Европа произвежда и консумира енергия и се основават на това което вече е постигнато в областта на енергийната политика.

Директиви на Европейския съюз за енергийна ефективност, представляващи част от Третия либерализационен пакет „Енергетика и климат“:

Европейското право в областта на енергийната ефективност включва седем директиви и девет регламента, които са транспонирани в българското законодателство в Закона за енергийната ефективност. Две от директивите са тясно свързани с енергийния мениджмънт в общините - *Директива 2010/31/ЕО* и *Директива 2012/27/ЕО*.

➤ **Директива 2010/31/ЕО на Европейският парламент и на Съвета от 19 май 2010г. относно енергийните характеристики на сградите.**

Целта на директивата е да насърчи подобряване на енергийните характеристики на сградите в рамките на ЕС, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи-ефективност. Директивата определя и изисквания по отношение на:

- общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и части от тях;
- прилагане на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови и съществуващи сгради, сградни компоненти и външни ограждащи елементи на сградата, които подлежат на основен ремонт;
- енергийно сертифициране на сгради и части от тях;

➤ **Директива 2012/27/ЕО на Европейският парламент и на Съвета от 25 октомври 2012г. относно енергийната ефективност.**

Основната цел на тази Директива е да допринесе за постигане на целите на Европейския съюз за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление на държавите-членки до 31 декември 2020 г. с 20 % чрез:

- изготвяне на национална дългосрочна стратегия за саниране на обществения и частен сграден фонд;
- задължително реновиране на **3%** годишно от пълната разгъната застроена площ (РЗП) на държавните сгради с разгъната застроена площ **над 250 кв.м**, а за общинските сгради това е пожелателно;

- въвеждане на схеми за задължения за енергийната ефективност, осигуряващи изпълнението на националната цел за енергийни спестявания от страна на т.нар. „задължени лица – търговци с енергия“, между които тази цел се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания, подлежащи на изпълнение чрез:
 - Настоящата програма за енергийна ефективност на община Благоевград
 - сключване на договори за реализация на енергийно ефективни услуги при крайните клиенти на енергия;
 - внасяне на парични средства от търговците с енергия в специализирани фондове за енергийна ефективност;
 - прехвърляне на енергийни спестявания чрез закупуване на удостоверения за енергийни спестявания.
 - насърчаване използването на т.нар. „ЕСКО модел“, представляващ финансова схема за насърчаване реализацията на енергоспестяващи мерки при крайните клиенти на енергия чрез реализацията на договори с гарантиран резултат;
 - въвеждане на система за управление по енергийна ефективност (енергиен мениджмънт), включително енергийни обследвания, като част от прилагането на програмата по енергийна ефективност от публичните органи и органите на местната власт и местното самоуправление.

➤ **Пътна карта за енергетиката до 2050г.**

През декември 2011г. Европейската комисия публикува Пътна карта за енергетиката, която има за цел понижаване на въглеродните емисии до 2050г. като същевременно се подобри конкурентоспособността и сигурността на доставките за Европа.

➤ **Енергийната стратегия на Република България до 2020г**

Настоящата национална енергийна стратегия до 2020г. отразява визия на България за европейското развитие, съобразена с актуалната европейска политика и световни тенденции в развитието на енергийните технологии.

➤ **Стратегия Европа 2020**

Тя залага на три основни приоритета

- Интелигентен растеж - изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- Устойчив растеж – насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- Приобщаващ растеж - стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване, както и нейните три основни цели:
 - 1) заетост за 75% от населението на възраст 20-64 години;
 - 2) инвестиции в научно изследователската и развойна дейност в размер 3% от брутния вътрешен продукт на Европейския съюз;
 - 3) постигане на целите „20-20-20“ по отношение на енергетиката и климата.

➤ **Закон за енергийната ефективност**

Въвеждането в българското законодателство на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност със сега действащия ЗЕЕ поставя редица предизвикателства пред задължените лица – търговци с енергия, както и пред общините и в качеството им на крайни клиенти на енергия.

Съгласно чл. 14 от ЗЕЕ, за подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, която да осигури постигането на обща кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до **31 декември 2020 г.** Общата кумулативна цел за енергийни спестявания обхваща периода 2014- 2020 г. и се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на енергията, доставена до крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012 г., с изключение на количеството горива и съответстващата на тези горива енергия, използвани за транспортни цели под код „В_101900“ по статистиката на Евростат.

Общата кумулативна цел се разпределя, като индивидуални цели за енергийни спестявания, между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;
3. крайните снабдители и търговци с природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;
4. търговци с течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно, с изключение на горивата за транспортни цели;
5. търговци с твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно.

При определяне на общата кумулативна цел се използват следните ставки за изчисление на енергийни спестявания в размер:

- по 1 на сто годишно за 2014 и 2015 г.;
- по 1,25 на сто годишно за 2016 и 2017 г.;
- по 1,50 на сто годишно за 2018, 2019 и 2020 г.

Като основа за изчисляване на общата кумулативна цел се използва продаденото на крайни клиенти през предходната календарна година количество енергия от различните видове търговци с енергия. Съгласно чл. 21 от ЗЕЕ, при изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания задължените лица по чл. 14, ал. 4 (търговци с енергия) могат да:

1. предлагат енергийноэффективни услуги на конкурентни цени чрез доставчик на енергийноэффективни услуги, и/или
2. правят вноски във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ или в други финансови посредници за финансиране на дейности и мерки за енергийна ефективност в размер на инвестициите, необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, определени съгласно методиката по чл. 7, ал. 1, т. 11, и/или
3. сключват споразумения с доставчици на енергийноэффективни услуги или други незадължени страни за прехвърляне на енергийни спестявания чрез прехвърляне на удостоверения за енергийни спестявания.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 задължените лица по чл. 14, ал. 4 договарят с Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или със съответния финансов посредник условията за прехвърляне на удостоверенията за енергийни спестявания, постигнати в резултат на финансираните от тях мерки за енергийна ефективност.

Съгласно чл. 75 от ЗЕЕ, удостоверенията за енергийни спестявания могат да се прехвърлят от:

1. задължено към друго задължено лице по чл. 14, ал. 4, когато първото задължено лице е в изпълнение на определената му индивидуална цел за енергийни спестявания;
2. незадължено лице към задължено лице по чл. 14, ал. 4.

Водещото за удостоверенията за енергийни спестявания е, че те обективират реализирана икономия на енергия в резултат на вложена инвестиция за изпълнението на мерки по енергийна ефективност. Тоест основното при прехвърлянето са не самите удостоверения, а икономията на енергия, за която те се отнасят.

Раздел V на Закона за енергийната ефективност ал.1 на чл.63 вменява задължения на общините по управление потреблението на енергия, произтичащи от нормата, в качеството им на собственици на сгради с разгъната застроена площ **над 250 кв.м**, а именно:

.....

(1) Задължените лица по чл. 14, ал. 4, собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

(2) Управлението на енергийната ефективност се извършва чрез:

1. организиране на изпълнението на програмите по чл. 12, ал. 2, както и на други мерки, които водят до енергийни спестявания, и изпълнението на целите, заложи в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 – 4 – от собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, и собствениците на системи за външно изкуствено осветление;

2. поддържане на бази данни за месечното производство и потребление по видове енергии – от собствениците на предприятия и промишлени системи;

3. ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление – от задължените лица по ал. 1; 4. изготвяне на месечни и годишни енергийни баланси, включващи закупуваната и продаваната енергия, и оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания – от задължените лица по чл. 14, ал. 4. (3) Лицата по ал. 1 представят в агенцията годишни отчети за управлението на енергийната ефективност.

(4) Отчетите по ал. 3 съдържат информация за изпълнението на дейности по ал. 2 и се представят в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

(5) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 ежегодно в срок до 1 март предоставят на кмета на съответната община информация за количествата на продадената на крайните клиенти енергия на територията на общината за предходната година.

(6) Отчетите по ал. 3 на държавните органи и на кметовете на общините се представят в агенцията заедно с отчетите по чл. 12, ал. 5.

(7) Отчетите по ал. 3 се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията

Чл. 64. За управление на енергийната ефективност в сгради – държавна или общинска собственост, към областните и общинските администрации могат да се създават експертни съвети за подпомагане дейността на областните управители и кметовете на общини.

Изпълнението на настоящата програма има за цел да допринесе за:

- Сметчаване на последиците от изменението на климата чрез намаляване емисиите на парникови газове по разходно ефективен начин;
- Подобряване конкурентоспособността на икономиката на общината и стимулиране на икономическия растеж;
- Трайно и значимо решаване на глобалния въпрос за енергията, за намаляване зависимостта от вноса на енергийни ресурси и повишаване сигурността на енергийните доставки;

В глава Четвърта от Закона за енергийна ефективност за залегнали Договорите с гарантиран резултат така наречените ЕСКО Договори, от които общините могат да се възползват.

Условно ЕСКО проектът, изпълняван по договор с гарантиран резултат, преминава през три основни фази на изпълнение:

- **Фаза 1** – „Подготовка“;
- **Фаза 2** – „Изпълнение“;
- **Фаза 3** – „Мониторинг“.

Преди сключване на ЕСКО договор и до етапа на реалното му изпълнение, проектът има няколко предварителни етапа, които се характеризират като подготвителни:

- **Етап 1** – „Идентифициране на проекта и проектен замисъл“;
- **Етап 2** – „Предварителен експертен анализ“;

- **Етап 3** – „Обследване за енергийна ефективност - детайлен енергиен анализ“;
- **Етап 4** – „Договаряне“.

Това са етапите, които формират първата фаза на проекта – фаза 1 „Подготовка“. В обичайната практика те не са предмет на ЕСКО договора, но етапите в периода на първата фаза може да се договорят и изпълнят и от квалифицирани експерти, включени или наети в структурата на ЕСКО компанията, с изключение на дейността за извършване на енергийното обследване. Обследването се извършва от лица вписани в регистъра по чл. 60, ал. 1 от ЗЕЕ.

Във фазата на изпълнение (фаза 2) се извършва същинската реализация на проекта, съгласно сключения договор с гарантиран резултат.

Третата фаза обхваща периода на мониторинг, който също е предмет на ЕСКО договора.

Страни по ЕСКО договорите и съответно – по договорите за енергийноэффективни услуги:

- По аргумент от чл. 72, ал. 2 от ЗЕЕ, изпълнители на ЕСКО договорите могат да бъдат лица, които имат статута на доставчици на енергийноэффективни услуги. Тези лица трябва да са регистрирани като търговци по смисъла на Търговския закон и да имат предмет на дейност, включващ изпълнение на услуги по договори с гарантиран резултат

Възложители по ЕСКО договорите са **собственици на сгради**, собственици на промишлени системи и собственици на улично осветление.

Инвестицията, която се прави при ЕСКО договорите от ЕСКО компанията за изпълнение на дейности (обследване за енергийна ефективност) и мерки (енергоспестяващи мерки) за повишаване на енергийната ефективност в полза на възложителя – собственик на сграда, собственик на промишлена система, собственик на улично осветление, се откупува за сметка на реализираната икономия на енергия. Инвестицията която се прави при договорите за енергийноэффективни услуги от страна на „задължено лице – търговец с енергия“ по смисъла на чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ за изпълнение на дейности (обследване за енергийна ефективност) и мерки (енергоспестяващи мерки) за повишаване на енергийната ефективност в полза на краен клиент - купувач на енергия, се откупува през доставната цена на съответния вид енергия (електрическа енергия, природен газ, топлинна енергия и др.).

Срок на откупуване на инвестицията при ЕСКО договорите и при договорите за енергийноэффективни услуги:

- Изпълнението и на ЕСКО договорите, и на договорите за енергийноэффективни услуги се предшества от извършването на обследване за енергийна ефективност, което има за цел да идентифицира кои са необходимите мерки за повишаване на енергийната ефективност на

даден обект (сграда, промишлена система или улично осветление), какъв е размерът на инвестицията, която ще се вложи в предписаните енергоспестяващи мерки и съответно какъв е срокът на откупуване на тази инвестиция през икономията на енергия, която се предвижда да бъде генерирана в резултат на изпълнението на тези мерки.

Поради обвързката с изпълнението на мерки за повишаване на енергийна ефективност и двата вида договори – ЕСКО договори и договори за енергийно ефективни услуги имат срок на действие, равен на срока на откупуване на инвестицията, обективиран в доклада от обследването. Това е и причината тези два съвсем различни договора да се смесват и да не се прави разграничение между тях.

➤ **Закон за енергетиката**

На кметовете на общини се възлагат следните задължения:

- Да изискват от енергийните предприятия на територията на общината прогнози за развитието на потреблението на електрическа и топлинна енергия и природен газ, програми и планове за енергоснабдяване, топлоснабдяване и газоснабдяване;
- Да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти – общинска собственост;
- Задължително предвиждат в общите и подробните устройствени планове благоустройствени работи, необходими за изпълнението на програмите и плановете на енергийните предприятия по тяхно предложение;

➤ **Закон за устройство на териториите**

Едно от основните изисквания на Закона за устройство на територията (ЗУТ) е да се определят съществените изисквания към сградния фонд. Важно е в една сграда да се въведат мерки за икономия на консумацията на топлинната енергия и да се увеличи топлосъхранението на обектите. Въвежда се правило за лицето упражняващо строителен надзор на обектите, за да носи отговорност за оценката за енергийна ефективност на обектите.

✓ **Национални стратегически документи, планове и програми**

- Енергийна стратегия на Република България
- Първи национален план за действие по енергийна ефективност 2008 - 2010 г.
- Втори национален план за действие по енергийна ефективност 2011 - 2013 г.
- Национален план за действие по енергийна ефективност 2014 - 2020 г.
- Годишен отчет за изпълнението на НПДЕЕ 2014 – 2020 г.
- Годишен отчет за изпълнението на НПДЕЕ за 2015 г.
- Национален план за действие по промените в климата;
- Стратегия за финансиране изолациите на сгради за постигане на енергийна ефективност и План – програма за нейното изпълнение;
- Рамкова конвенция на ООН по изменението на климата и Протокола от Киото;
- Национална програма за развитие „България 2020”

✓ **Подзаконови нормативни актове**

След приемането на самостоятелен Закон за енергийна ефективност и приетите изменения (както и приетите промени в Закона за устройство на територията), бяха създадени и подзаконови нормативни актове. Тяхната цел е да доразработят основните разпоредби, касаещи енергийната ефективност, залегнали във вече упоменатите закони:

- **НАРЕДБА № Е-РД-04-05** от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на

условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания

- **НАРЕДБА № Е-РД-04-1** от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради
- **НАРЕДБА № Е-РД-04-2** от 22.01.2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите.
- **НАРЕДБА № РД-16-347** от 02.04.2009 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договор с гарантиран резултат , водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост.
- **НАРЕДБА № Е-РД-04-1** от 14 март 2019 г. за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации с водогрейни котли по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 52 от закона за енергийната ефективност
- **НАРЕДБА № Е-РД-04-3** от 4.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.
- **НАРЕДБА** за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица.

- **НАРЕДБА № Е-РД-16-647** от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация.

- ✓ Европейски цели до 2030г:
 - 40 % намаление на емисиите на вредни парникови газове спрямо 1990г.
 - 27 % дял на ВЕИ от енергийното потребление
 - 27 % подобрене на енергийната ефективност

- ✓ Европейски цели до 2040 г

Целите са разработени, очаква се приемането им и официалното им публикуване.

Новият подход в политиката на ЕС в областта на ЕЕ определя и нов подход в оценката на енергийните спестявания. Отражение на новия подход са направените в Приложение V, част 2, т.(е) от Директива 2012/27/ЕС разяснения за живота на действие на приложимите мерки за ЕЕ. Всяка реализирана мярка по енергийна ефективност се предполага, че трябва да реализира енергийни спестявания не само в годината на нейното изпълнение, но и през следващите години (поне до края на съответния период), в които тя действа. Следователно общото количество спестявания, които трябва да бъдат достигнати през целия период на задължението по чл.7 от Директивата е сума от кумулативното нарастване на спестяванията за всяка следваща година.

Разработването на общностни цели за енергийни спестявания за двата следващи периода и изискването приложените мерки да действат дългосрочно показва, че политиката на съюза в областта на енергийната ефективност има конкретна дългосрочна цел за реално и трайно намаление на потреблението на енергия и достигането на икономика с ниска степен на въглеродни емисии на страните –членки.

Националната и междинните индикативни цели за ЕС са разпределени като индивидуални цели за енергийни спестявания и междинни индикативни цели за енергийни спестявания за следните задължени лица:

1. Търговци с енергия;

2. Собственици на сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ (РЗП) над 1000 кв.м., от 12.03.2013г. с РЗП над 500 кв.м., а от 9 юли 2015г. - с разгъната застроена площ над 250 кв.м.;
3. Собственици на промишлени системи, чието годишно потребление на енергия е над 3000 MWh.

Със следващи изменения и допълнения на ЗЕЕ (отм.) като задължени лица са включени предприятията, които по смисъла на ЗМСП не са малки или средни предприятия и собствениците на системи за външно изкуствено осветление в населени места с население над 20 000 жители.

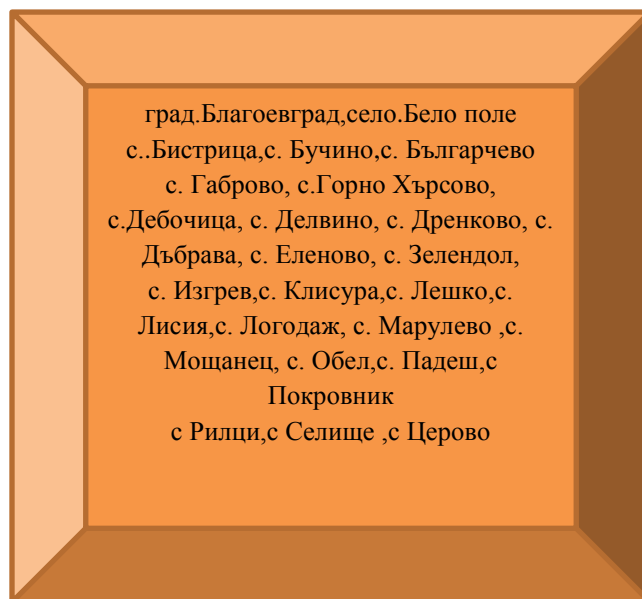
➤ **Други стратегически документи на общината:**

- Общински план за развитие на община Благоевград 2014-2020 г.

3. ОСНОВНИ ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

3.1 ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ

Община Благоевград е най-голямата по население и третата по територия в рамките на област Благоевград с площ от 621 кв. км. Разположена е в Югозападна България, в най-западната част на Рило-Родопския масив и е съставена от 26 населени места. Общинският център Благоевград се намира в долината на река Струма, на 360 м надморска височина в непосредствена близост до югозападните склонове на Рила, на главен път Е-79, на 100 км южно от София. Градът отстои на 27 км от границата с Република Македония, на 80 км от границата с Република Гърция и на 200 км от Солун.



Фиг.№1 Населени места в община Благоевград

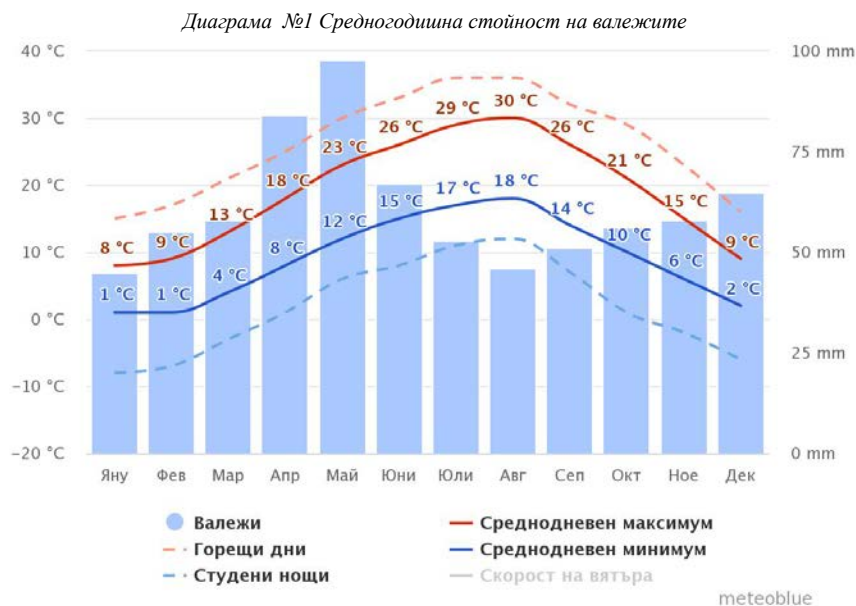
3.2 РЕЛЕФ

Релефът на общината е изключително разнообразен, от равнинен до високопланински, като в преобладаващата си част е планински и котловинен. В рамките му се включват Благоевградската котловина и планините Влахина, Рила. найвисоката точка на региона е при Голям Мечи връх (2 617 м; Югозападна Рила). Доминацията на планинския релеф, при цялостното добро екологично състояние и изключителната съхраненост на отделни територии, предполага развитие на различни форми на туризъм (предимно в областта на екотуризма). Забележителни релефни форми, които по своята атрактивност и уникалност са изключително ценен туристически ресурс в рамките на района са високите планински върхове на Рила и Пирин, Бистришки циркус, карстовите форми във Влахина и т.н

3.3 КЛИМАТ

Благоевград и прилежащите му територии попадат в най-южната от трите климатични зони на страната - континентално-средиземноморската, непосредствено до границата ѝ с преходно-континенталната зона. Територията на едноименната община е разположена в обхвата на няколко климатични района – ДолноСтрумска, Западни погранични планини и Рила (южни склонове), определящи съществена специфика в различните части на тази територия. Основните антропогенни източници на въздушно замърсяване в района са свързани със силно урбанизираната градска и крайградска среда, което насочва фокуса на климатичната характеристика именно към тази част от територията на общината – град Благоевград.

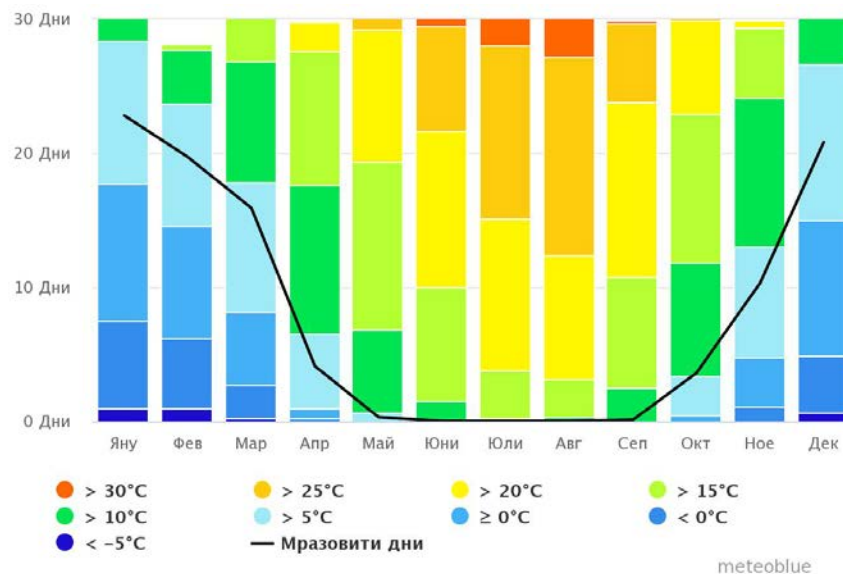
Осемдесет процента от територията на община Благоевград попада в преходно-континенталната климатична област със силно влияние на топъл средиземно морски въздух, нахлуващ по долината на р. Струма, което предопределя сравнително високи средни температури през зимата (+3,4оС). Останалите 20%, разположени на по-голяма надморска височина, имат типично планински климат.



"Среднодневният максимум" (плътна червена линия) показва средната максимална дневна температура за всеки месец за Благоевград. По същия начин "Среднодневният минимум" (плътна синя линия) показва средната минимална дневна температура. Горещите дни и студените нощи (пресечени червени и сини линии) изразяват средната дневна температура

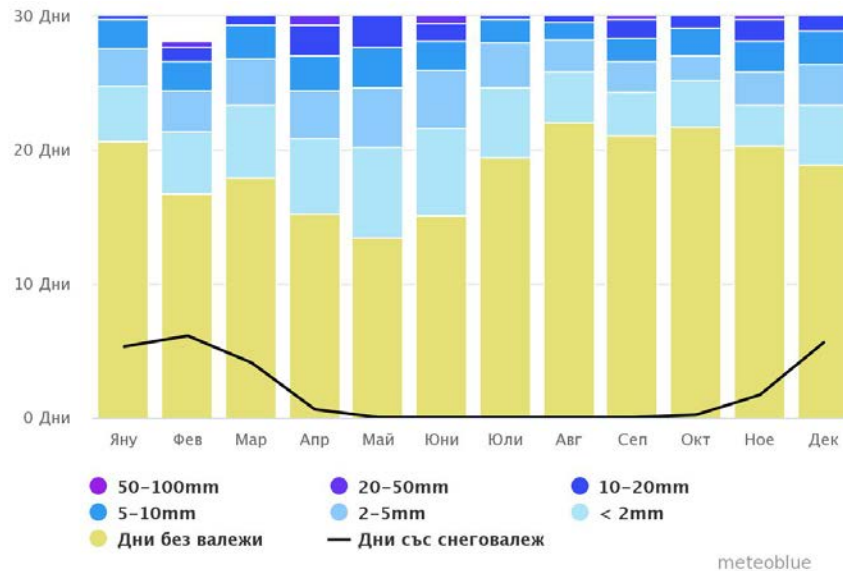
в най-топлия ден и средната-нощна температура в най-студената нощ от месеца за последните 30 години

Средногодишната сума на валежите е около 590 л/м², като обикновено максимумът им е през есента, а минимумът – през лятото.



Диаграма №2 Средни стойности на температурата на въздуха

Температурата на въздуха в Благоевград има средна годишна стойност около 12 °С. Характеризира се с добре изразен годишен ход, с максимум през юли, или август (около 22÷23 °С) и минимум през януари (около 0 °С) . Максималната температура следва същия годишен ход, но стойностите ѝ са по-високи спрямо средните с около 3÷4 °С през зимата, с около 6 °С през пролетта и есента, и с около 7÷8 °С през лятото. Въпреки, че средната максимална температура през юлиавгуст е около 22÷23 °С, най-висок относителен дял през тези месеци имат температурите от групата 25÷30 °С. При абсолютните максимални температури разликата спрямо средните е около 15 °С. Абсолютният максимум е над 40 °С. Минималните температури също следват годишния ход на средните, но са по-ниски от тях с около 3 °С през зимата, с около 5÷6 °С през пролетта и есента, и с около 7 °С през лятото. Абсолютният минимум е под -25 °С.



Диаграма № 3 Общи валежни количества

В Благоевградската котловина валежите са разпределени сравнително равномерно през отделните сезони на година, с два максимума (през есента и пролетта) и два минимума (през зимата и лятото), и имат сравнително не големи разлики между общите валежни количества за отделните сезони. Така, за есенния сезон валежната сума е 148 mm, за пролетния – 144 mm, за летния – 140 mm и за зимния – 128 mm.

3.4 ВОДИ

Речната мрежа е гъста и се формира главно от малките притоци на р. Струма. Подземните води са общи за Благоевградската котловина и обхващат части от съседните общини – Невестино, Бобошево и Кочериново. При Благоевград подземният отток се подхранва от р. Благоевградска Бистрица. Основната водна артерия на района е река Струма, която е най-голямата в Югозападна България. Речната мрежа е гъста и се формира главно от нейни притоци – Копривен, Рилска, Благоевградска Бистрица, Лисийска река, Дреновска река, Логодашка река, Брежанска, Сенокоска, Градевска, Стара, Сушична, Брезнишка. Режимът им се характеризира с пролетно пълноводие, като този непостоянен режим се отразява върху използването им. Допълнително препятствие за използването е замърсеността на част от притоците на Струма.

На територията на общината има над тридесет извора, като водата в различните извори е с различна степен на минерализация, температура и приложение. Изградени множество, предимно малки язовири. Най-големият язовир в общината е язовир “Стойковци” с площ 300 дка.

3.5 ПОЧВИ

На територията на общината преобладават канелените горски почви, които се делят на е поделят на типични, излужени и оподзолени канелени горски почви и са подходящи за отглеждане на тютюн, лозя и овощни насаждения.

Разпространени са и кафявите горски почви, Най-високите части на планините са заети от планинско-ливадни почви, върху които са развити богати пасища.

3.6 РАСТИТЕЛНОСТ

Зелената система на гр. Благоевград обхваща обща площ 1 383 964 кв.м. /градини, паркове, тревни ивици, междублокови пространства и др./Всички те попадат в категория за широко обществено ползване (ШОП), съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ).

Общо в зелените площи на града са установени 157 вида и форми — 31 иглолистни, 70 широколистни и 47 вида храсти, 9 лиани и почвопокривни, като не са регистрирани всички форми. Откриват се и по-рядко използвани за страната ни видове с южна компонента, като: *Abies cephalonica* Loud, *Abies pinsapo* Boiss, *Cedrus* — *Calocedrus decurrens* Florin, *Cupressus arizonica* Greene, *Ginkgo biloba* L., *Albizia julibrissin* Durazz., *Broussonetia papyrifera* L'Herit., *Cercis siliquastrum* L., *Diospyros kaki* L. f., *Eucommia ulmoides* Oliv., *Liriodendron tulipifera* L., *Magnolia kobus* DC, *Koelreuteria paniculata* Laxm., *Paulownia tomentosa* Stend., *Hypericum calycinum* L., *Vitex agnus-castus* L., *Ficus carica* L., *Pterocarya caucasica* C. A. Mey, *Viburnum rhytidophyllum* Hemsl., *Zingiber officinale*, *Ziziphus vulgaris*.

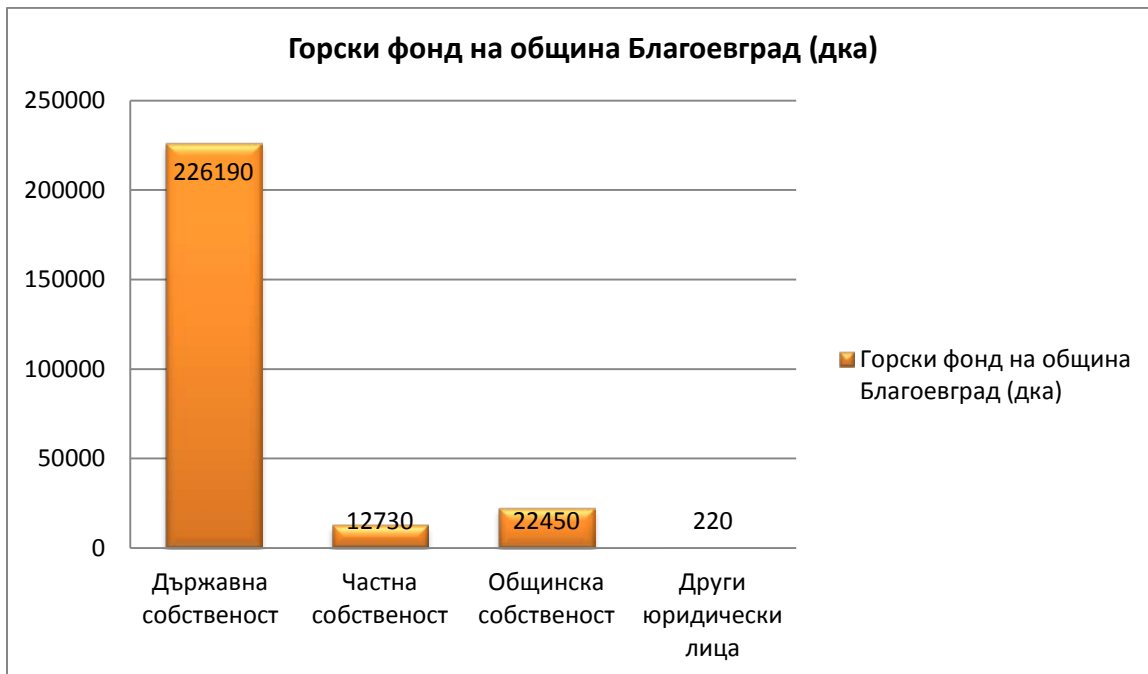


Диаграма № 4 Зелени площи на общината

Най-голям брой видове има установени в Градската градина – 19 иглолистни и 20 широколистни. Значително е и видовото разнообразие в кварталните градини. Броят на широколистните видове преобладава, което е напълно нормално за района. До голяма степен за разнообразното видово участие в кварталните градини допринасят плодните дървета, садени от живущите. Иглолистните са използвани в групи и количественото им участие не е голямо. Участието на установените видове в изграждането на зелените площи е различно. Едни са застъпени повече, други по-малко, а трети са представени единично. Преобладаването на иглолистните видове за района е неблагоприятно. Безспорно те са много ефективни в полските райони, но общо взето са по — чувствителни към неблагоприятните условия като - засушаване и замърсяване на почвата и въздуха и др. При такива условия те понижават силно декоративните си качества и рано загиват. С най — голямо участие (53%) сред иглолистните са туите - *Biota orientalis* — 34% и *Thuja occidentalis* L. - 19%. Като се има предвид доброто им състояние и факта, че тези два вида се ценят много като паркови дървета, участието им е напълно оправдано. Другите видове с по-значително участие са *Picea pungens* Engelm.- 8%, кипарисите и лъжекипарисите - 16%-*Cupressus arizonica* Greene(5%), *Cupressus sempervirens* L. (5%), *Chamaecyparis pisivera* Endl. (4%), *Chamaecyparis lawsoniana* Parl. (3%). За условията на района ливанския кедр е слабо застъпен -3%. От широколистните видове за облика на града допринасят липите -25 %, подходяща е сребрилата липа, като след тях следват яворите-20%.

3.7 ГОРСКИ ФОНД

Общата площ на горите на територията на община Благоевград е 2 285,60 хектара. От общата площ на горите в района 62 % от нея е заета с иглолистна растителност с преобладаващо участие на белия и черния бор и 37% са широколистните гори предимно бук, дъб, топола, кестен и др. Съгласно административно-териториалната подялба на страната, РДГ – Благоевград осъществява своите правомощия на територията на област Благоевград и следните общини: Благоевград, Симитли, Кресна, Струмјани, Петрич, Сандански, Гоце Делчев, Хаджидимово, Гърмен, Сатовча, Разлог, Белица, Якоруда и Банско. Горските територии на територията на общината включват площта на Държавния горски фонд и Общински горски фонд и заемат 261 590 дка. – 42,2% (при средно за страната 33,6%).



Диаграма № 5 Горски фонд на община Благоевград

Дървесните видове със стопанско значение са:

- Иглолистни

Обикновен смърч; Сребрист смърч; Сръбски смърч; Ситков смърч; Лиственица европейска; Ела сребриста; Гръцка ела; Пирамидална хвойна; Секвоя гигантея; Западна туя; Туя ректа блон; Туя кълбовидна; Тис; Лъжекипарис; Хималайски кедър; Ваймутов бор; Пълзяща хвойна; Зелена дугласка; Бял бор; Черен бор;

- Широколистни

Бяла бреза; Липа сребриста; Липа едролитна; Липа дребнолистна; Конски кестен; Офика; Птелея; Червен дъб; Зимен дъб; Явор планински; Явор негундо; Явор шестил; Ясен американски; Ясен планински; Чинар; Бук; Топола; Акация; Айлант; Благун; Цер; Габер;

- Широколистни храсти

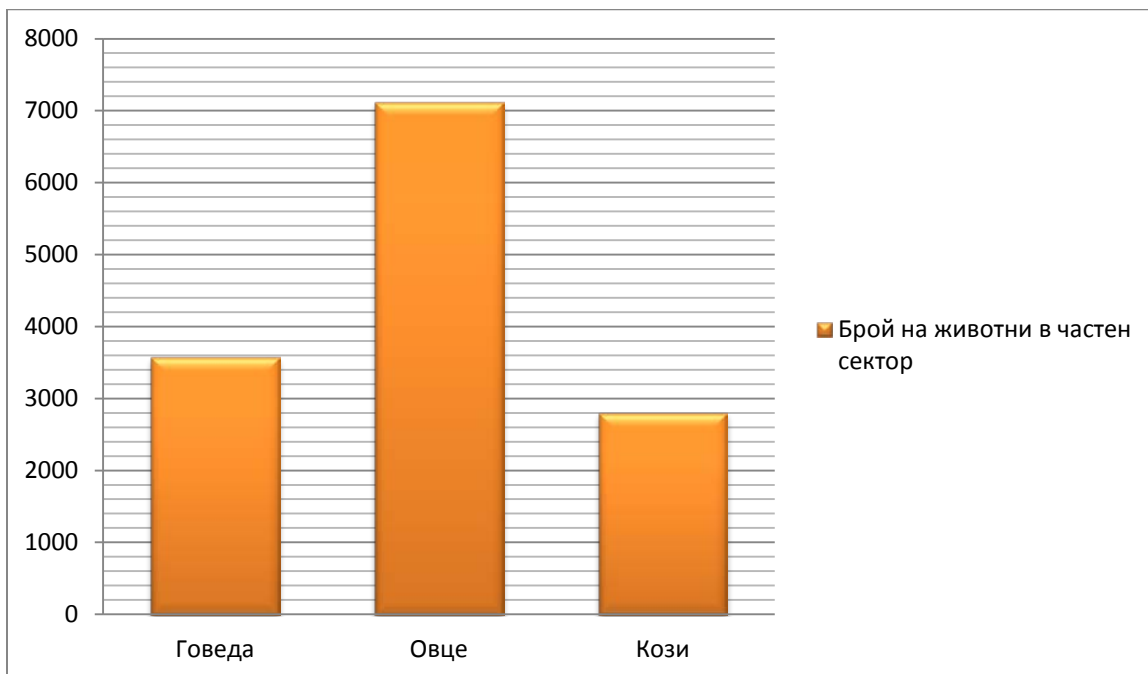
Върба ива; Върба плачуца; Дойция; Златен дъжд; Катунеастер; Керия; Синфорикарпус / Бял, Червен/; Спирея дугласка; Спирея японска; Спирея ванхути; Тамарикс; Филадельфус; Форзиция; Червен дрян; Жълт дрян; Вайгелия; Японска дюля; Чемшир обикновен; Чемшир пъстролистен; Чемшир японски; Японска слива; Хортензия; Див рошков; Люляк; Махония; Кипарис;

Горите и до днес продължават да допринасят слабо за реализиране на стопански резултати в областта. Трябва да се потърсят възможности за тяхното по-рационално използване при условие, че то се осъществява в съответствие с техния естествен възпроизводствен потенциал.

3.8 ЖИВОТИНСКИ СВЯТ

Животинският свят се характеризира с голямо видово разнообразие, особено при птиците - по долината на Струма минава Аристотеловият миграционен път. През зимата тук намират благоприятни условия за живот някои северни птици. Най-значимата за туризма защитена територия е Национален парк „Рила”, чиито югозападни части (7 177,7 ха) попадат в рамките на района. В рамките на парка и на територията на общината е резерват Парангалица, който съхранява вековните естествени гори от смърч и единственото в България стадо от благородни елени.

То е вторият основен подотрасъл на селското стопанство в общината, профилиран в областта на говедовъдството, свиневъдството и овцевъдството. В последните години той бележи развитие в частния сектор. Броят на животните по групи за последните години бележи ръст при говеда, овце и кози в частния сектор.



Животновъдството на територията на община Благоевград е основно в отглеждането на овце, кози, крави, птици и зайци.

Съотношението на земеделските стопани и арендатори на територията на общината проследяваме Диаграма № 6 на настоящата програма.

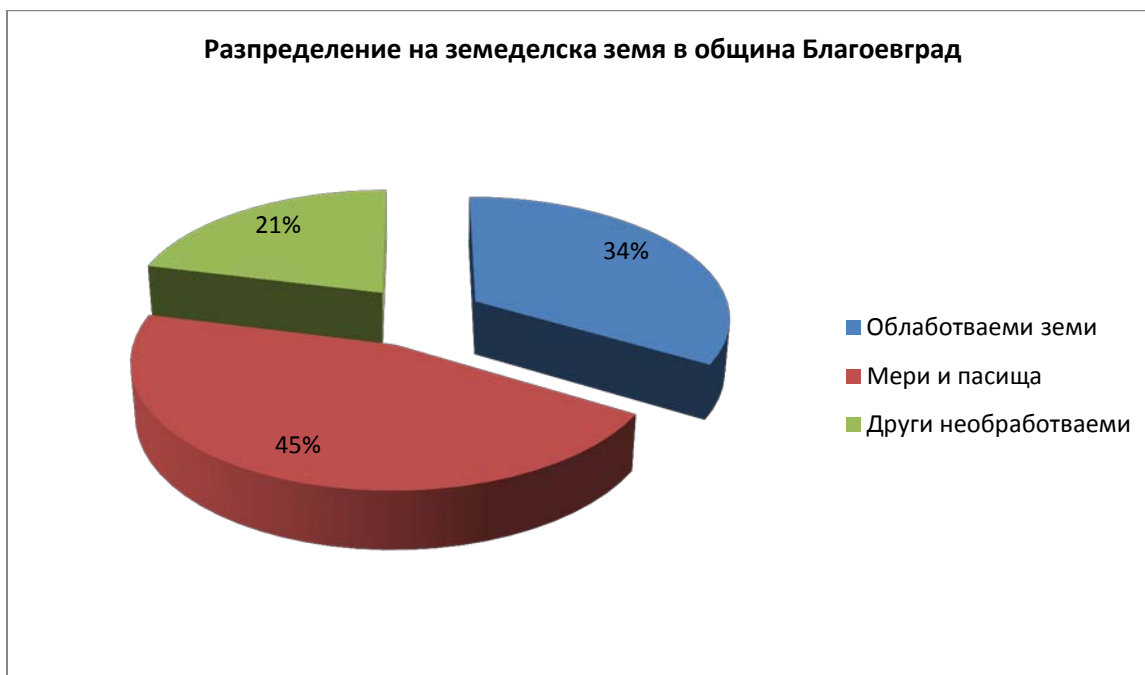


Диаграма № 6 Съотношение земеделски стопани и арендатори

3.9 ЗЕМЕДЕЛИЕ

Община Благоевград е разположена по поречието на р. Струма. Климатичните условия и средиземноморското влияние са благоприятни за развитието на едно модерно и конкурентноспособно земеделие в община Благоевград . Като цяло има възможност за отглеждане на почти всички видове земеделски култури, характерни за умерения климатичен пояс. Средната температурна сума от биологично активните температури е над 10 градуса . Земеделските земи на територията на община Благоевград са 307 269 дка – приблизително 50 % от територията на общината.

Земеделската земя на територията на общината е разпределена както следва:



Диаграма № 7 Разпределение на земеделска земя в община Благоевград

4. ДЕМОГРАФСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

По постоянен и настоящ адрес по информация от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към 19.12.2019 година населението по постоянен адрес в община Благоевград преброява 117173 души.

№	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ПОСТОЯНЕН АДРЕС ОБЩО	НАСТОЯЩ АДРЕС ОБЩО	ПОСТОЯНЕН И НАСТОЯЩ АДРЕС В СЪЩОТО НМ
1	град.Благоевград	82643	74696	67341
2	село Бело поле	11986	645	589

3	село Бистрица	573	68	26
4	село Бучино	132	47	30
5	село Българчево	614	322	215
6	село Габрово	796	44	15
7	село Горно Хърсово	594	131	82
8	село Дебочица	42	30	11
9	село Делвино	594	91	30
10	село Дренково	53	42	36
11	село Дъбрава	628	127	35
12	село Еленово	519	194	183
13	село Зелендол	229	202	159
14	село Изгрев	734	588	478
15	село Клисуре	18	13	6
16	село Лешко	1301	218	124
17	село Лисия	8	7	5
18	село Логодаж	4601	317	170
19	село Марулево	554	84	19
20	село Мощанец	26	46	23
21	село Обел	38	25	19
22	село Падеш	537	561	441
23	село Покровник	3462	910	791
24	село Рилци	5495	827	752
25	село Селище	262	294	168
26	село Церово	734	699	687

Табл.№ 1 Население на територията на общината

Спрямо изминалите години се наблюдава трайна тенденция към намаляване броя на населението на община Благоевград, като това се дължи както на отрицателния естествен прираст, така и на отрицателния механичен прираст. Отрицателните стойности на естествения прираст се увеличават ежегодно и това води до намаляване на демографския потенциал на общината, което е ограничаващ фактор за нейното бъдещо социално-икономическо развитие. Отрицателният естествен прираст в комбинация със застаряване на населението силно влошава възпроизводствените възможности. Подобряването на градската среда е една от възможностите за намаляване на отрицателните стойности на естествения прираст.

4.1 ОБРАЗОВАНИЕ

В областния център – гр. Благоевград са изградени и функционират две висши учебни заведения с национално значение: Югозападен университет “Неофит Рилски” – Благоевград (ЮЗУ) и Американски университет в България – Благоевград. ЮЗУ е държавно висше учебно заведение, а Американския университет е частно висше учебно заведение с международно участие. В ЮЗУ се обучават около 18 хил. студенти, а в Американския университет - около 1 000 студенти. Университетите излъчват високо квалифицирани кадри в областта на социалните и хуманитарни науки, право, икономика и бизнес администрация.

В Благоевград има изградени няколко колежа: Медицински колеж в структурата на Медицинския университет – София като самостоятелно юридическо лице, Технически колеж в структурата на ЮЗУ без статут на юридическо лице и Колеж по туризъм – Благоевград с частен статут.

В района на общината се намират следните учебни заведения, детски градини и ясли:

№	УЧИЛИЩА	ДЕТСКИ ЯСЛИ	ДЕТСКИ ЯСЛИ
1	Трето основно училище „Димитър Талев	Дневна детска ясла № 2 “Радост”,	Детска градина „Синчец
2	Второ основно училище "Димитър Благоев	Дневна детска ясла № 3 “Славей”,	Детска градина „Първи юни” и филиал
3	Четвърто основно училище „Димчо Дебелянов	Дневна детска ясла № 5 “Конче вихрогонче	Детска градина „Усмивка“ и два филиала
4	Пето СУ „ Георги Измерлиев	Дневна детска ясла № 9 “Лебедче	Детска градина „Детски свят” и филиал
5	Шесто СУ "Иван Вазов	Дневна детска ясла № 10 “Макове	Детска градина №1 „Ведрица” и филиал
6	Седмо СУ „Кузман Шапкарев	Дневна детска ясла № 12 “Кокиче	Детска градина №2 „Св. Богородица” и филиал
7	Осмо СУ „Арсени Костенцев		Детска градина №3 „Детелини” и два филиала
8	Девето основно училище „Пейо Яворов		Детска градина №4 „Роса” и филиал
9	Единадесето основно училище „Христо Ботев		Детска градина №6 „Щастливо детство” и

	филиал
10 Средно училище с изучаване на чужди езици "Свети Климент Охридски	Детска градина №8 „Вечерница
11 Национална хуманитарна гимназия „Св. Св. Кирил и Методий	Детска градина №10 „Мак” и филиал
12 Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов	Детска градина №11 „Здравец” и филиал
13 Природо-математическа гимназия “Акад. С. П. Корольов	Детска градина №12 „Алени макове” и три филиала
14 Професионална гимназия по туризъм и лека промишленост "Гоце Делчев	
15 Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия “Васил Левски	
16 Професионална гимназия по икономика „Иван Илиев”,	
17 Благоевградска професионална гимназия „Ичко Бойчев	

Табл.№2 Учебни заведения,детски градини и ясли

4.2 БЕЗРАБОТИЦА

От територията на цялата област Благоевград, именно общината е с най-ниски нива на безработица - точно 5%, следвана от община Сандански с 5.1%. Общините с най-високо ниво на безработица продължават да бъдат Белица и Якоруда. Като равнището на безработица в община Белица е 35.9%, а в община Якоруда 30.2%

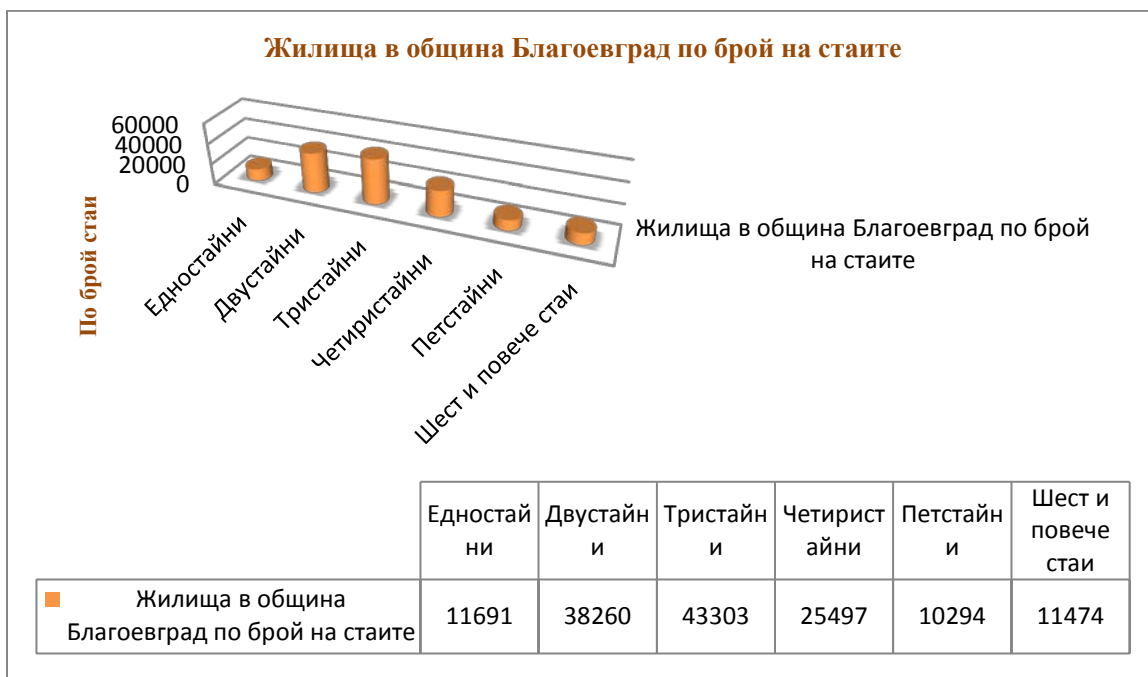
4.3 ЖИЛИЩЕН ФОНД

Община Благоевград разполага с около 700 жилища, като 180 от тях са нови и изградени по проект. Новите апартаменти са едностайни, двустайни и тристайни, като има и специално пригодени за трудноподвижни хора.

По данни на НСИ към 31.12.2018 година

По данни на НСИ към 07.11.2019 година въведените в експлоатация нови жилищни сгради на територията на община Благоевград са осемнадесет на брой,като тринадесет са стоманобетонни и пет от ятх тухлени.

Основните жилища в района на общината са общо 140 519 броя.



Диаграма №8 Жилища по брой на стаите

4.4 ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Икономиката на община Благоевград е относително разнообразна и добре балансирана. Основните сектори, които имат най-голям принос в произведения обем продукция и броя осигурени работни места са промишлеността, търговията и транспортът.

Разположението на община Благоевград в близост до столицата и до две международни граници – с Република Северна Македония и с Република Гърция, както и развитата транспортна инфраструктура предполагат сравнително добра степен на развитие на промишленото производство и търговията. Икономиката на общината е относително разнообразна и добре балансирана, с липса на ярко доминиращи индустриални отрасли.

- **Хранително-вкусова промишленост, напитки и преработка на тютюн**

Основното предприятие в този отрасъл е „Благоевград-БТ” АД, което има около 2000 работници и е един от най-големите работодатели в общината. Други представители на сектора са: “Карлсберг България” АД, „Карол Фернандес Мийт” ООД, „Дифил” ЕООД и др.

- **Текстилна и шивашка промишленост**

Това е един от основните и най-добре развити в община Благоевград, като представители на тази промишленост са „Струматекс“ АД, „Балкантекс“ ЕООД, „Струма Стил“ ООД, „Прима ФР“ ЕООД, „Милена“ АД, „Ледиан“ ЕООД и др.

На територията на общината има общински предприятия и общински търговски дружества, като няма информация в тях да се използва енергия от възобновяеми енергийни източници.

- **Строителство**

В общината работят около 20 по-големи строителни фирми със сериозни пазарни позиции, някои от които имат постоянни работници

- **Машиностроене и електроника**

Фирмите в този отрасъл използват човешките ресурси на функционирали преди 1990 г. заводи за продукция на електронни уреди като „ЗМКЕТ“, „Завод за високоговорители“ и „ЗИИУ“. Интересен повод за анализ е фактът, че заводът "Благоевград" БТ е бил едно от най-нежеланите места за работа преди 1990 г. поради нездравословните условия на труд там. След неговата приватизация обаче, заплащането там се подобрява дотолкова, че и служителите получават заплати над средните за общината и се изравнява по заплащане с предприятията от секторите машиностроене и електроника. Отрасълът е напълно реструктуриран и изработва изделия за износ, главно за страните от Европейския съюз, Близкия изток и Балканите. Около големите предприятия активно действат като подизпълнители по-малки фирми, които произвеждат отделни компоненти

- **Дърводобив, дървообработване и мебелна промишленост**

Фирмите, заети в дърводобива, работят предимно за износ. Дървообработващите и мебелните предприятия имат почти равен дял в отрасъла, като две от тях са големи с около 300 работници. Тези фирми осигуряват дейност като подизпълнители за останалите по-малки в този сектор.

- **Туризм**

Благоевград е един от най-предпочитаните от българските и чуждестранни туристи градове в България заради своя привлекателен архитектурен вид, старинния квартал

Вароша и многото млади хора в общината. На територията на общината е изградена благоприятна базова инфраструктура за развитието на туризма.

4.5 ТРАНСПОРТНА ДОСТЪПНОСТ

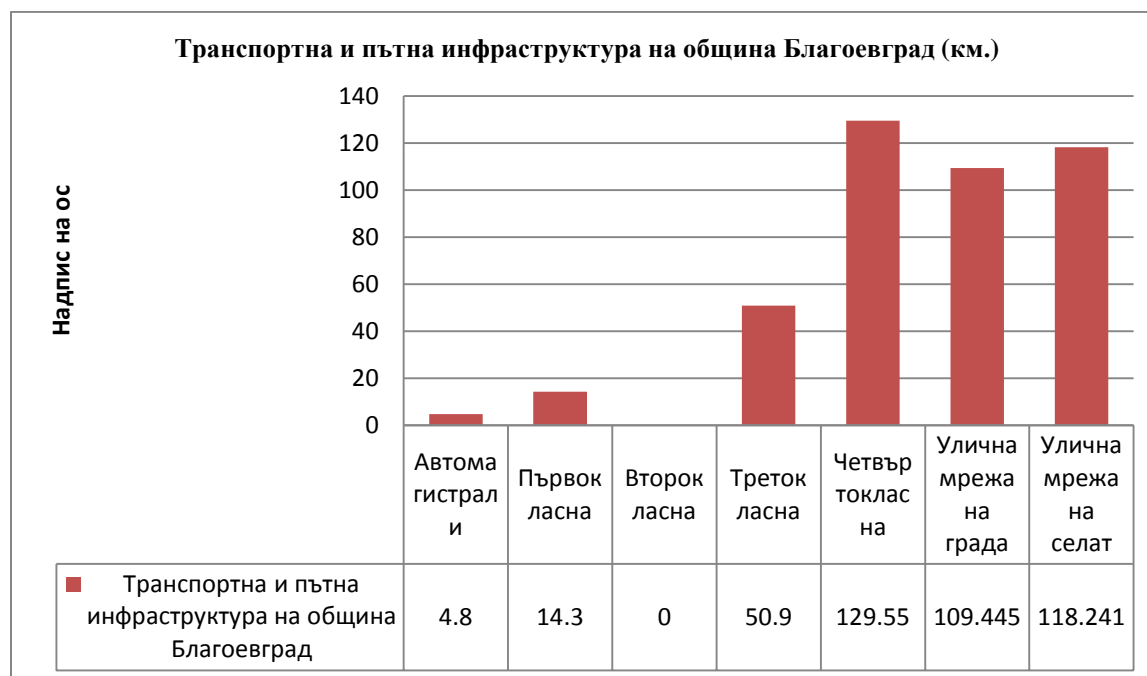
Общината има добре изградена пътна мрежа. Пространствената организация на тази мрежа позволява удобен достъп на населението от отделните населени места до центъра, а от там и връзка с останалата част на областта и страната.

Общината се характеризира с благоприятно географско разположение – близост до столицата и до две международни граници – с Република Македония и с Република Гърция – и развита транспортна инфраструктура. През територията на общината минават европейският транспортен коридор № 4 от Северозападна Европа към Гърция и жп линията София-Солун-Атина. Западно от територията на гр. Благоевград преминава първокласен път № 1 Видин – София – Кулата, който е част от път Е-79, главната напречна артерия на България и основна връзка на столицата и страната с Гърция, пътната отсечка е част от европейски транспортен коридор № 4. На 100 км разстояние е и европейският коридор № 8 по международен път Е-80. Найблизките летища са в София (110 км) и Солун (200 км) Дължината на четвъртокласната пътна мрежа в общината е 132 км.

Транспортно-комуникационната схема на гр. Благоевград е радиално-тангенциална, като тангентите (от изток – запад) в северната част на града силно се приближават. Дължина на първостепенната улична мрежа е около 55 км, а общата дължина на уличната мрежа в Благоевград е около 135 км, поддържана в сравнително добро състояние, чрез изкърпване и освежаване. В организацията на движението на града се включват светлинно регулирани и кръгови кръстовища, които поради натоварването на трафика се оказват недостатъчни. Масовият общински градски транспорт може да се определи в три групи:

- Автобусни линии, обслужващи града
- Автобусни линии, обслужващи промишлените предприятия и производствената зона
- Автобусни линии, обслужващи квартали на града и близките до града села

Транспортна инфраструктура и пътна инфраструктура на територията на Община Благоевград е следната:



Диаграма № 9 Транспортна и пътна инфраструктура

Железопътният транспорт на територията на общината е по-слабо застъпен.

4.6 ЕНЕРГИЙНА МРЕЖА

Електрозахранването на община Благоевград се осъществява от междусистемна подстанция 400/110 кV. 400-киловолтовият електропровод между подстанция Благоевград и подстанция Солун е връзката между енергийните системи на Република България и Република Гърция. Електроснабдяването на гр. Благоевград не е добре обезпечено. Електроенергийните източници - подстанция „Благоевград“ 400/110 кV и двата броя подстанции 110/20 кV са разположени в южната и западна част на града.

Основният енергоносител в община Благоевград е "ЧЕЗ Електро България" АД

4.7 ГАЗИФИКАЦИЯ

Община Благоевград е газифицирана, без по малките населени места. Захранването се осъществява от магистрален преносен газопровод за Гърция. Връзката с градската мрежа се осъществява с станцията в с. Покровник, със захранващ газопровод – 7,5 км. Предвидени са разширения на мрежата, както в града, така и за бъдещите индустриални и други фирми по ОУП.

5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Община Благоевград стопанисва и управлява сграден фонд, чрез който задоволява местни административни, културни, образователни, спортни, здравни нужди и др. Като цяло общината е обезпечена със сгради за административни нужди, училища, детски градини, здравни заведения, читалища, музеи, галерии и други институции. Състоянието на сградния фонд на община Благоевград е задоволително. Във всички сгради на детските заведения и училищата периодично се извършва вътрешен ремонт на помещенията. От друга страна преобладаващата част от сградите са с ниски топлотехнически качества, с тухлени стени без топлоизолация, с топлинни загуби до 5 пъти по-големи в сравнение с нормите за ново строителство. Дограмата във всички сгради е дървена, в много случаи еднокатна. Топлинните загуби през прозорците достигат до 50% от общите топлинни загуби на сградите, като това налага провеждане на енергийно обследване на сградите.

По информация на Общинска администрация по вида на конструкцията сградите на територията на община Благоевград биват :

- панелни;
- стоманобетонни;
- с пълзящ кофраж;
- пакетно-повдигащи плочи;
- метални;
- дървени.

Община Благоевград притежава 105 бр. общински сгради с обща застроена площ 77 224,33 кв.м. На таблица №3 можем да видим общинския сграден фонд, с който разполага общината:

№	Вид на сградата/ Адрес/ идентификационен №	площ в кв.м
1	ул. "Тодор Александров" №23	1480.60
2	Адм. сграда ул. "Тодор Александров" №21	333.89

3	Адм. сграда ул. "Братя Китанови" №1	115.40
4	Адм. сграда ул. "Тракия" №2	163.95
5	Сград на Община Благоевград	1648.99
6	Зала "22-ри септември"	1028.84
7	Драматичен театър "Никола Й. Вапцаров"	2223.27
8	Зала "Яворов" и АУБ	4038.04
9	Камена опера	1218.84
10	ул. "Иван Рилски" №17	117.39
11	ул. "Трети март" №7	88.00
12	ул. "Христо Смирненски" №5	342.87
13	ул. "Христо Смирненски" №6	320.81
14	Къща музей- ид.№04279.614.64	86.97
15	Къща музей- ид.№04279.614.69	88.70
16	Къща музей- ид.№04279.614.65	44.58
17	Къща музей- ид.№04279.614.66	118.24
18	Къща музей- ид.№04279.614.84.1	55.20
19	Къща музей- ид.№04279.614.84.2	56.54
20	Къща музей- ид.№04279.614.83	129.81
21	Къща музей- ид.№04279.614.82	62.14
22	Къща музей- ид.№04279.614.81	64.42
23	Къща музей- ид.№04279.614.63	83.75
24	Къща музей- ид.№04279.614.67	130.14
25	Къща музей- ид.№04279.614.68	47.74
26	Къща музей- ид.№04279.614.80	118.66
27	Къща музей- ид.№04279.614.79	140.22
28	Къща музей- ид.№04279.614.78	54.01
29	Къща музей- ид.№04279.614.71	51.90
30	Къща музей- ид.№04279.614.72	46.34
31	Къща музей- ид.№04279.614.74	70.83
32	Къща музей- ид.№04279.614.75	70.82
33	Къща музей- ид.№04279.614.60	48.34
34	Къща музей- ид.№04279.614.58	146.06
35	Къща музей- ид.№04279.614.57	44.10
36	Къща музей- ид.№04279.614.52.1	92.40
37	Къща музей- ид.№04279.614.52.2	15.70
38	Къща музей- ид.№04279.614.51	49.50
39	Къща музей- ид.№04279.614.49	82.69
40	Къща музей- ид.№04279.614.48	107.60
41	Къща музей- ид.№04279.614.47	78.22
42	Къща музей- ид.№04279.614.46	60.46

43	Къща музей- ид.№04279.614.32	117.28
44	Къща музей- ид.№04279.614.33	86.60
45	Център за личностно и творческо развитие на децата на Благоевград	1215.32
46	ул. "Александър Стамболииски" №1	265.89
47	ул. "Александър Стамболииски" №3	421.64
48	ул. "Дружба" №1	1207.30
49	ул. "Дружба" №2	130.86
50	Сград в ж.к. "Запад"	85.08
51	ул. "Рилска девизия"	107.67
52	Сграда за образование с.Логодаж	476.82
53	Кметско с.Логодаж	243.25
54	Сграда за образование с.Бело поле	225.00
55	Сграда на Зоопарк	27.00
56	Обсерватория	197.77
57	Зала "Орфей"	1109.20
58	ЦИСК "Св. Иван Рилски"	223.91
59	Струма 23	80.59
60	Дом за стари хора	750.25
61	Второ основно училище "Димитър Благоев"	841.51
62	Трето основно училище „Димитър Талев“	2088.38
63	Четвърто основно училище „Димчо Дебелянов“,	1534.01
64	Пето СУ „ Георги Измерлиев“	1447.48
65	Шесто СУ "Иван Вазов"	2705.12
66	Седмо СУ „Кузман Шапкарев“	1679.58
67	Осмо СУ „Арсени Костенцев“	2267.70
68	Девето основно училище „Пейо Яворов“	2192.20
69	Единадесето основно училище „Христо Ботев“	2695.15
70	Средно училище с изучаване на чужди езици "Свети Климент Охридски"	798.06
71	Национална хуманитарна гимназия „Св. Св. Кирил и Методий“	1658.31
72	ЕГ "Акад. Людмил Стоянов" и ПМГ "Акад. С. П. Корольов"	2348.22
73	Благоевградска професионална гимназия „Ичко Бойчев"	3265.22
74	МУЦА	920.97
75	Детска градина №1 „Ведрица“	363.61
76	Детска градина №2 „Св. Богородица“ и филиал	1483.28
77	Детска градина №3 „Детелини“	387.59
78	Детска градина №4 „Роса“ и филиал	579.11

79	Детска градина №6 „Щастливо детство”	639.85
80	Детска градина №8 „Вечерница”	1368.84
81	Детска градина №10 „Мак” и филиал	427.01
82	Детска градина №11 „Здравец”	424.68
83	Детска градина №12 „Алени макове” и филиали	383.65
84	Детска градина „Синчец”	1279.05
85	Детска градина „Детски свят”	1191.13
86	ДЕТСКА ГРАДИНА "УСМИВКА"	1224.12
87	Детска градина „Първи юни” и филиал	999.27
88	Дневна детска ясла № 2 “Радост”	517.96
89	Дневна детска ясла № 3 “Славей”	464.81
90	Дневна детска ясла № 5 “Конче вихрогонче ”	745.12
91	Дневна детска ясла № 9 “Лебедче”	482.48
92	Дневна детска ясла № 10 “Макове”	480.43
93	ЦНСТ при IX-то	428.22
94	Поликлиника в ж.к. „Еленово“	230.14
95	Спортен комплекс „Пирин“	2264.96
96	ЦНСТ на ул. „Хайдукови“	183.46
97	Закрит плувен басейн	1339.82
98	Хигиенна баня	1420.30
99	Зала Скаптопара	2175.25
100	Спортен интернат	3621.41
101	Социални жилища	1411.38
102	Защитено жилище на ул. "Скаптопара"№26	101.01
103	Защитено жилище на ул. "Тодор Александров" №96	104.91
104	Дом майка и дете	1101.16
105	СБАЛО „Свети Мина“	620.01

Табл. № 3 Общински сграден фонд на общината

Доста голям процент от административните сгради в община Благоевград са газифицирани, поради тази причина няма нужда да се използва енергия от ВИ. В общината няма сгради в които да се използва само електрическа енергия от възобновяеми източници.

На част от сградите, общинска собственост е подменена дограмата, направена е топлоизолация, подменено осветлението с LED и са газифицирани, като предимно това са сгради на образованието.

Общината се грижи добре за своята енергийна ефективност. На територията и са реализирани мерки за ЕЕ в следните обекти:

№	Страни с изпълнени мерки по енергийна ефективност
1	2
1	жк. Запад, бл. № 55
2	жк. Ален мак, бл. № 36
3	жк. Еленово, бл. № 56, 57
4	жк. Орлова чука, бл. 205 вх. А, Б и В
5	ул. Марица №2
6	жк. Еленово, бл. № 216, вх. А, Б и В
7	жк. Струмско, ул. Яне Сандански, бл. № 21 вх. А и Б,
8	жк. Еленово, бл. № 40
9	ул. Братя Иванови №1
10	ж.к. Запад, бл. № 53
11	ул. Даме Груев № 36, вх. А, Б, В и Г
12	жк. Еленово, бл. № 112, 113, 114
13	жк. Еленово, бл. № 43 вх. А и Б
14	жк. Еленово, бл. № 44 вх. А и Б
15	ул. Цар Иван Шишман №16
16	ул. Христо Татрчев №31
17	жк. Струмско, ул. Броди, бл.№ 24, вх. А и Б
18	жк Струмско, ул. Струма, бл. № 11, вх. А и Б
19	ул. Марица №27, вх. А, Б и В
20	жк Струмско, ул. Броди, бл. № 28 вх. А, 30 вх. А и Б
21	жк Ален мак, бл. № 23
22	жк. Струмско, ул. Струма бл. № 9, вх. А и Б
23	ул. Илинден №2, вх. А, Б и В
24	жк.Ален мак бл. № 39
25	ж.к. Запад бл. № 42, 43, 44
26	жк. Еленово бл. № 41
27	жк Ален Мак бл. № 38
28	жк Струмско, ул. Броди бл. № 26, вх. А и Б
29	жк. Еленово бл. № 212, вх. А, Б, В и Г
30	ж.к. Ален мак бл. № 63
31	кв. Грамада, ул. Иван Михайлов № 57, вх. А и Б
32	ул. Цар Иван Шииман № 20
33	жк Еленово, бл. № 127, 128
34	жк. Еленово, бл. № 201 вх. А, Б, В и Г
35	ул. Цар Иван Шииман № 18

36	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 10, 12
37	жк. Еленово бл. № 46, 47 вх. А и Б, 48, 49
38	жк. Еленово бл. № 209, вх. А, Б, В, Г и Д
39	жк Еленово бл. № 164, 165, 166 вх. А и Б
40	жк Запад бл. № 27, 28
41	жк Ален мак бл. № 28
42	жк Струмско, ул.Броди бл. № 32, вх. А, Б и В
43	ул. Даме Груев бл.34, вх. А, Б, В и Г
44	жк. Еленово бл. № 21, 22 вх. А и Б, 23 мх. А и Б
45	жк. Еленово бл. № 29 вх. А и Б, 30
46	жк. Еленово-1 бл. № 45, вх. А и Б
47	жк.Струмско, ул.Струма бл. № 15, вх. А, Б и В
48	жк Струмско, ул.Броди бл. № 38, вх. А, Б и В
49	жк Ален мак бл. № 13,14, 15, 16
50	жк. Ален Мак бл. № 21, 22
51	жк. Еленово бл. № 54, вх .А и Б
52	кв. Грамада, ул. Иван Михайлов № 59, вх. А и Б
53	жк. Еленово бл. № 210, вх. А, Б и В
54	жк.Запад бл. № 54
55	ж.к. Струмско, ул. Броди бл. № 2, 4
56	жк. Ален мак бл. № 30
57	ж.к. Струмско, ул. Яне Сандански бл. № 15 вх. А и Б,17 вх. А и Б, 19
58	ж.к. Струмско , ул. Яне Сандански бл. № 3, вх. В, Г и Д
59	жк Еленово бл. № 66 вх. А и Б, 67
60	жк. Еленово бл. № 37 вх. А и Б
61	жк. Ален мак бл. № 33, 34
62	жк.Ален мак бл. № 31, 32
63	жк. Струмско, ул. Огражден №17
64	жк. Еленово бл. № 6 вх. А и Б, 7 вх. А и Б, 8
65	жк. Еленово бл. № 207 вх. А и Б
66	жк Струмско-Център бл. № 13, 14 вх. А и Б, 15 вх. А и Б, 16 вх. А и Б
67	жк Струмско, ул.Яне Сандански бл. № 3, вх. А и Б
68	жк.Струмско, ул.Броди бл. № 36, вх. А, Б и В
69	жк. Еленово бл. № 59 вх. А и Б, 60
70	жк Струмско, ул. Яне Сандански бл.1, вх. А, Б и В
71	ж.к. Струмско , ул. Струма бл. № 17 вх. А и Б, 19 вх. А, Б и В
72	жк. Струмско-център бл. № 19, вх. А и Б

73	жк.Струмско, ул.Струма бл. № 13, вх. А и Б
74	жк. Еленово бл. № 61, 62 вх. А и Б
75	жк. Струмско-център бл. № 1, 2 вх А и Б, 3 вх. А и Б, 4
76	жк. Струмско-център бл. № 10, 11 вх. А и Б, 12 вх. А и Б
77	ж.к. Ален мак бл. № 41
78	жк.Струмско-център бл. № 17 вх. А и Б, 18
79	жк Струмско-център бл. № 20, 21 вх. А и Б, 22 вх. А и Б
80	жк. Еленово бл. № 34, 35 вх. А и Б
81	жк. Еленово бл. № 202, вх .А, Б и В
82	жк. Еленово бл. № 76, 77
83	жк. Еленово бл.№ 117, 118
84	жк. Ален Мак бл. № 1, 2, 3, 4, 5
85	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 16 вх. А и Б, 18
86	жк. Струмско, ул. Яне Сандански бл. № 5, вх. Г и Д
87	жк. Струмско-център бл. № 29, вх. А и Б
88	бул. Васил Левски № 13, вх. А, Б и В
89	жк. Струмско, ул. Яне Сандански бл. № 5, вх. А, Б и В
90	жк. Еленово бл. № 71, 72 вх. А и Б, 73
91	жк. Еленово бл. № 36, вх. А и Б
92	жк. Струмско-център бл. № 23 вх. А и Б, 24 вх. А, Б и В
93	жк. Еленово бл. № 74
94	ул. Петър Зографски № 6, вх. А и Б
95	ул. Петър Зографски № 4, вх. А и Б
96	жк. Еленово бл. № 109, 110 вх. А и Б, 111
97	жк. Еленово бл. № 53
98	жк. Еленово бл. № 122, 123 вх. А и Б
99	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 42 вх. А и Б, 44 вх. А и Б
100	жк. Еленово бл. № 55
101	жк. Струмско, ул.Броди бл. № 20, вх. А и вх. Б
102	ж.к. Еленово бл. № 208, вх. А, Б и В
103	жк. Струмско, ул.Броди бл. № 22, вх. А, Б и В
104	ул. Крали Марко № 8, вх. А и Б
105	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 40, вх. А, Б и В
106	жк. Еленово-1, бл.№ 80, 81, 82, 83
107	ж.к. Еленово, бл.№ 4 вх. А и Б, 5 вх. А и Б
108	ж.к. Ален мак, бл. № 8, 9
109	ж.к. Ален мак, бл. № 6, 7
110	жк.Е леново, бл. № 175,176
111	бул. Васил Левски № 13, вх. Г
112	жк.Струмско, ул.Яне Сандански №23, вх. А и Б

113	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 6, 8
114	ж.к. Еленово бл. № 125,126
115	ж.к. Ален мак, бл. № 17, 18, 19, 20
116	ж.к. Ален мак бл. № 27
117	жк. Ален мак бл. №29
118	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 14
119	жк. Струмско, ул. Броди бл. № 34, вх. А, Б и В
120	жк. Ален мак бл. № 37
121	ж.к. Еленово бл. № 124
122	жк. Еленово бл. № 1, 3 вх. А и Б
123	ул. Крали Марко № 10, вх. А и Б
124	ул. Радовиш № 1
125	жк. Еленово бл. № 106, 107 вх. А и Б, 108
126	жк. Запад бл. № 47, 48
127	жк. Еленово, бл. № 63, 64 вх. А и Б, 65 вх. А и Б
128	жк. Запад бл. № 25, 26
129	ул. Марица № 25, вх. А, Б и В
130	жк. Еленово бл. № 19 вх. А и Б, 20
131	жк. Ален мак бл.№ 24, 25, 26
132	жк. Еленово бл. № 9 вх. А и Б, 10 вх. А
133	жк. Еленово бл. № 142, 143, 144
134	ул. Даме Груев № 32, вх. А, Б, В и Г
135	жк. Ален мак бл. № 10, 11
136	ул. Д-р Христо Татарчев № 28
137	жк. Еленово бл. № 75
138	жк. Еленово бл. № 139, 140, 141
139	жк. Запад бл. № 22, 23
140	ул. Марица бл. № 29, вх. А, Б и В
141	ул. Мара Бунева № 3, вх. А и Б
142	ул. Арсений Костенцев № 29
143	ул. Мара Бунева № 9
144	ул. Арсений Костенцев № 4, 6-8
145	ул. Арсений Костенцев № 10,12,14
146	пл. Христо Ботев № 2,4,6
147	ул. Хилендар №1
148	ул. Алекснадър Стамболийски №24
149	ул. Катина и Никола Хайдукови № 68
150	ул. Катина и Никола Хайдукови № 70
151	бул. Св. Св. Кирил и Методий № 16
152	ул. Ангел Кънчев 18,20,22

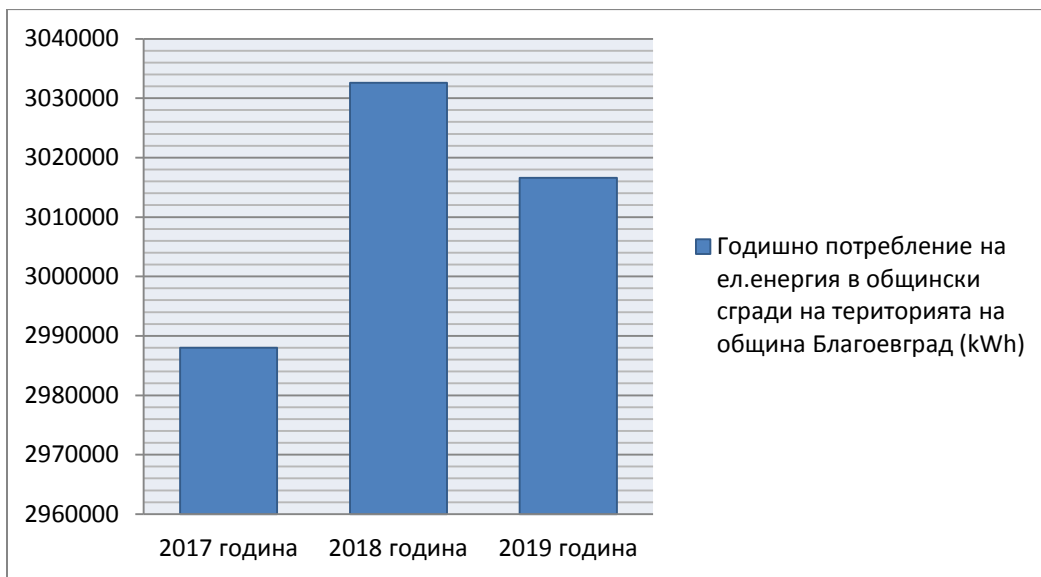
153	бул. Св. Св. Кирил и Методий № 6
154	бул. Св. Св. Кирил и Методий № 27
155	ул. Марица 13
156	ул. Тодор Александров №49А
157	ул. Алргир Манасиев № 1
158	ул. Иван Михайлов
159	Сграда на Общинска адмимистрация
160	Пожарна
161	Полиция
162	Второ ОУ "Димитър Благоев"
163	Трето ОУ "Димитър Талев"
164	Четвърто ОУ "Димчо Дебелянов"
165	Пето СОУ "Георги Измирлиев"
166	Шесто СОУ "Иван Вазов"
167	Седмо СОУ "Кузман Шапкарев"
168	Осмо СОУ "Арсений Костенцев"
169	Девето ОУ "Пейо Яворов"
170	Единадесето ОУ "Христо Ботев"
171	МГ "Акад. Сергей Корольов" и ЕГ "Акад, Людмил Стоянов"
172	НХГ"Св Св. Кирил и Методий"
173	Благоевградска професионална гимназия
174	Професионална гимназия по туризъм и лека промишленост "Гоце Делчев"
175	ДДЯ № 2
176	ДДЯ № 3
177	ДДЯ № 5
178	ДДЯ № 9
179	ДДЯ № 10
180	ДДЯ № 10
181	ДГ № 1
182	ДГ № 1 филиал
183	ДГ № 2
184	ДГ № 2 филиал
185	ДГ № 3
186	ДГ № 4
187	ДГ № 6
188	ДГ № 8
189	ДГ № 10
190	ДГ № 11
191	ДГ № 12

192	ДГ "Синчец"
193	ДГ "Детски свят"
194	ДГ "Усмивка"
195	ДГ "Първи юни"
196	ДГ "Първи юни" филиал
197	Дом за деца лишени от родителска грижа, ул. "Братя Миладиноеи" № 23, ф. Благоевград
198	Общински ученически интернат, ул. "Иван Михайлов" №51, ф. Благоевград
199	Дом за стари хора "Свети Мина" ул. "Освобождение №23, гр. Благоевград
200	Хигиенна баня ул. "Св. Иван Рилски" №1. гр Благоевград (сградата е отдадена на концесия)
201	Комплекс за социални услуги "Зорница", ул. "Скаптопара" №26
202	Център за настаняване от семеен тип, ул. "Борис Ангелушев" № 4
203	Център за настаняване от семеен тип, ул. "Борис Ангелушев" №6
204	Център за настаняване от семеен тип, ул. "Трудолюбие" №7
205	Център за настаняване от семеен тип, ул. "К. и Н. Хайдукови" №83
206	ДЦПЛУ "Светлина"
207	ЗЖЛПР "Искра"
208	ЗЖЛУИ "Струма"
209	ЗЖЛУИ "Слънчев дом"
210	Домашен социален патронаж
211	Дом за стари хора "Света Петка"
212	ЦСРИ
213	Преходни жилище
214	ЦНСТДМУ "Вяра"
215	ЦНСТДМУ "Надежда"
216	ЦНСТДМУ "Св. Йоан Рилски"
217	Център за обществена подкрепа
218	ЦВН
219	ДЦСХ

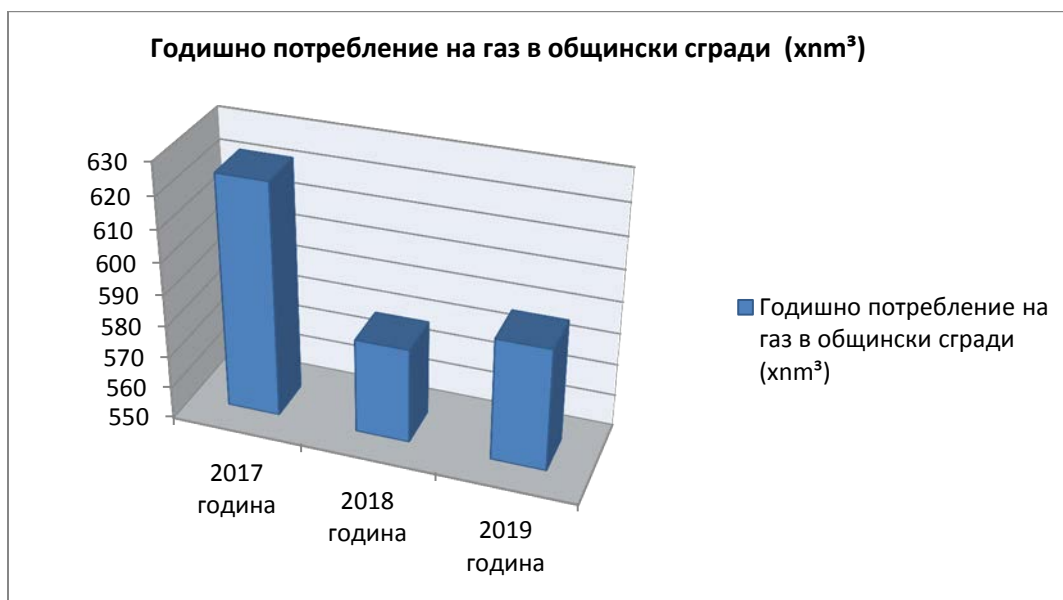
Табл. № 4 Сгради с изпълнени мерки по енергийна ефективност

Общината е активен участник в Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и в кандидатстването и изпълнението на редица европейски проекти.

Годишното потребление на ел.енергия на стопанисваните от община Благоевград сгради за предходните три години проследяваме в Диаграми №10,11 и 12.



Диаграма № 10 Годишно потребление на ел.енергия в общински сгради



Диаграма № 11 Годишно потребление на газ в общински сгради



Диаграма № 12 Годишно потребление на газ в общински сгради

Данните показват , че потреблението на ел.енергия в общинските сгради е най голямо за 2018 година,докато в газифицираните сгради за същата година бележи най-малък ръст. За 2019 година потреблението на ел.енергия и газ е на средното ниво от взетите три базови години,докато в сградите потребяващи нафта то бележи минимум.

През програмния период на ОП Региони в Разтеж 2014-2020 година Проектите,който е изпълнила общината до момента са:

- Ремонт и оборудване на СБАЛО "Свети Мина" град Благоевград", продължителност: 24 месеца, стойност: 6 305 793,70 лева
- "Изграждане на три броя ЦНСТ и едно защитено жилище на територията на Община Благоевград", продължителност: 24 месеца, стойност: 2 079 445,97 лева
- "Мерки за предотвратяване на наводнения чрез корекция на дерета през с. Еленово, община Благоевград", продължителност: 15 месеца, стойност: 1 029 394,24 лева
- Разработване на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Благоевград, Продължителност на проекта: 24 месеца, Стойност на проекта - 493 120 лева
- Проект на интегриран план за градско възстановяване и развитие

- **Прилагане на мерки за енергийна ефективност в образователната инфраструктура в Община Благоевград** продължителност: 24 месеца, стойност: 4 832 206,63, в рамките на която е извършено СМР на:
 - Обединено детско заведение
 - "Детски свят",
 - Целодневна детска градина №6 "Щастливо детство"
 - обособена позиция №6 - IV ОУ "Димчо Дебелянов"
 - обособена позиция №8 - VI СОУ "Иван Вазов"
 - обособена позиция №9 - VII СОУ "Кузман Шапкарев"
 - обособена позиция №10 - VIII СОУ "Арсени Костенцев"
 - обособена позиция №11 - IX ОУ "Пейо Яворов"
 - обособена позиция №12 - XI ОУ "Христо Ботев" предстои подписване на договорите

За останалите позиции предстои нова процедура. Избрани са изпълнители за строителен надзор:

- обособена позиция №1 - Природоматематическа гимназия "Акад. Сергей Корольов" и Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов"
- обособена позиция №6 - IV ОУ "Димчо Дебелянов"
- обособена позиция №8 - VI СОУ "Иван Вазов"
- обособена позиция №9 - VII СОУ "Кузман Шапкарев"
- обособена позиция №10 - VIII СОУ "Арсени Костенцев"
- обособена позиция №11 - IX ОУ "Пейо Яворов"
- обособена позиция №12 - XI ОУ "Христо Ботев"
- **Прилагане на мерки за енергийна ефективност в образователната инфраструктура в Община Благоевград** Избрани са изпълнители за строително-монтажни дейности:
 - обособена позиция №2 - Обединено детско заведение
 - обособена позиция №2 "Детски свят", обособена позиция
 - обособена позиция №5 - Целодневна детска градина
 - обособена позиция №6 "Щастливо детство",
 - обособена позиция №6 - IV ОУ "Димчо Дебелянов",
 - обособена позиция №8 - VI СОУ "Иван Вазов",
 - обособена позиция №9 - VII СОУ "Кузман Шапкарев",
 - обособена позиция №10 - VIII СОУ "Арсени Костенцев",
 - обособена позиция №11 - IX ОУ "Пейо Яворов",
 - обособена позиция №12 - XI ОУ "Христо Ботев",Строителен надзор на:
 - обособена позиция №1 - Природоматематическа гимназия "Акад. Сергей Корольов" и Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов",

- обособена позиция №6 - IV ОУ "Димчо Дебелянов",
- обособена позиция №8 - VI СОУ "Иван Вазов",
- обособена позиция №9 - VII СОУ "Кузман Шапкарев",
- обособена позиция №10 - VIII СОУ "Арсени Костенцев",
- обособена позиция №11 - IX ОУ "Пейо Яворов",
- обособена позиция №12 - XI ОУ "Христо Ботев",
- Здравословна и достъпна градска среда в община Благоевград
- Въвеждане на устойчиви форми на транспорт посредством обмен на опит и добри практики
- Основен ремонт на общински Младежки дом и реконструкция на съществуващата дренажна система, община Благоевград, област Благоевград
- Ремонт и рехабилитация на път IV – 10059 – с. Горно Церово, Община Благоевград, област Благоевград /I-1 София – Кулата/, отклонение за с.Горно Церово от км 1+600 на път IV 10064 и път IV-10089 – с. Марулево, община Благоевград, област Благоевград *(Текущо състояние - внесен и одобрен финален и технически отчет .)*
- Ремонт и възстановяване, на училища, детски градини и учебни звена в община Благоевград, област Благоевград *(Текущо състояние - одобрен за финансиране, но няма да бъде финансиран от ОП Регионално развитие поради изчерпване на наличния финансов ресурс.)*
- Места на паметта *(Текущо състояние –не е одобрен за финансиране)*

Към периода на изготвяне на програмата се реализира проект „Въвеждане на мерки за подобряване на енергийната ефективност в сграда на отдел „Държавен архив” – Благоевград

6. УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ

Първоначално възникват много въпроси за възможностите за управление на системата за управление на улично осветление в общинския бюджет за неговата поддръжка. Промяната се смята за целесъобразна, тъй като дава възможност общините да инвестират в мерки за модернизирани и рехабилитация на осветителната уредба, с което да повишат енергийната ефективност на системите. Този вид инвестиции водят до намаляване на разходите за енергия и поддръжка за този сектор. Едно от важните условия за изпълнение на отговорността на общинските администрации за икономично и ефективно улично осветление е собствеността върху тези системи да бъде в техни ръце. Реализирането на мерки за енергийна ефективност се отразява благоприятно върху околната среда и води до подобряване на социалния климат чрез повишаване качеството на услугата, повишаване

на осветеността на платната за движение, което от своя страна повишава безопасността и др.

По време на изготвяне на настоящата програма, тече обследване на улично осветление изготвено за целите на програма. Разходите направени от общината за УО можем да проследим на таблица № 5

Период	Стойност за ел. енергия	Поддръжка УО	ОБЩО
1.2017		8,148.26	8,148.26
2.2017	11,925.89	8,148.26	20,074.15
3.2017	26,564.53	8,148.26	34,712.79
4.2017	16,626.03	8,148.26	24,774.29
5.2017	20,636.25	8,148.26	28,784.51
6.2017	18,852.26	8,148.26	27,000.52
7.2017	10,076.87	8,148.26	18,225.13
8.2017	19,335.14	8,148.26	27,483.40
9.2017	21,691.95	8,148.26	29,840.21
10.2017	24,856.00	8,148.26	33,004.26
11.2017	27,441.68	8,148.26	35,589.94
12.2017	30,730.34	8,148.26	38,878.60
1.2018	31,628.08	8,148.26	39,776.34
2.2018	29,613.19	8,148.26	37,761.45
3.2018	27,057.45	8,148.26	35,205.71
4.2018	36,572.70	8,148.26	44,720.96
5.2018	11,171.00	8,148.26	19,319.26
6.2018	18,561.72	8,148.26	26,709.98
7.2018	10,438.67	8,148.26	18,586.93
8.2018	19,861.81	8,148.26	28,010.07
9.2018	22,178.20	8,148.26	30,326.46
10.2018	25,428.00	8,148.26	33,576.26
11.2018	28,023.22	8,148.26	36,171.48
12.2018	70.16	8,148.26	8,218.42
1.2019	78,724.78	8,148.26	86,873.04
2.2019	4,803.01	8,148.26	12,951.27
3.2019	26,333.96	8,148.26	34,482.22
4.2019	20,867.40	8,148.26	29,015.66
5.2019	18,708.08	8,148.26	26,856.34
6.2019	16,674.58	8,148.26	24,822.84
7.2019	15,747.62	8,148.26	23,895.88
8.2019	6,078.18	8,148.26	14,226.44
9.2019	6,680.82	8,148.26	14,829.08
10.2019	733.94	8,148.26	8,882.20

11.2019	12,276.25	8,148.26	20,424.51
12.2019	40,805.12	8,148.26	48,953.38
	737,774.88		1,031,112.24

Табл № 5 Разходи за УО на община Благоевград

На територията на община Благоевград всички населени места по общини са електрифицирани. Съгласно чл.57, ал.2, т.4 от ЗЕЕ на задължително обследване за ЕЕ подлежат системите за външно изкуствено осветление, разположени в населени места с население над 20 000 жители. Уличното осветление е едно от значимите по обем разходни пера по бюджета на общината. Качественото улично осветление е едно от условията за създаване на добри условия за живот в населените места и предпоставка за опазване живота и здравето на жителите им и личното и обществено имуществото. От друга страна използването на ниско ефективни системи за осветление, неправилното разпределение на осветителните тела или преоразмеряването при проектиране водят до излишен разход на енергия и излишно натоварване на общинския бюджет. Известна максима от практиката е, че всяка община трябва да има това улично осветление, което може да си позволи.

7. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение. В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи. Неприлагането на мерки за енергийна ефективност през последните години, амортизацията на малкото приложени такива и слабият контрол, водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това, е наложително да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

❖ ЦЕЛИ

Политиката на община Благоевград по отношение на ЕЕ се базира на общински „План за развитие на община Благоевград 2014-2020 г.”

Пред община Благоевград се поставят следните цели:

- Намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики, чрез саниране (пълно или частично);
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на микросредата в отопляваните обекти;
- Замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по –висока (пелети, газификация);
- Изграждане на системи за оползотворяване на Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ);
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договорирането за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове; - Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението (чрез използване на компактни луминесцентни лампи, автоматични системи за контрол, управление, ниво на осветеност);
- Подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

❖ ПОДЦЕЛИ:

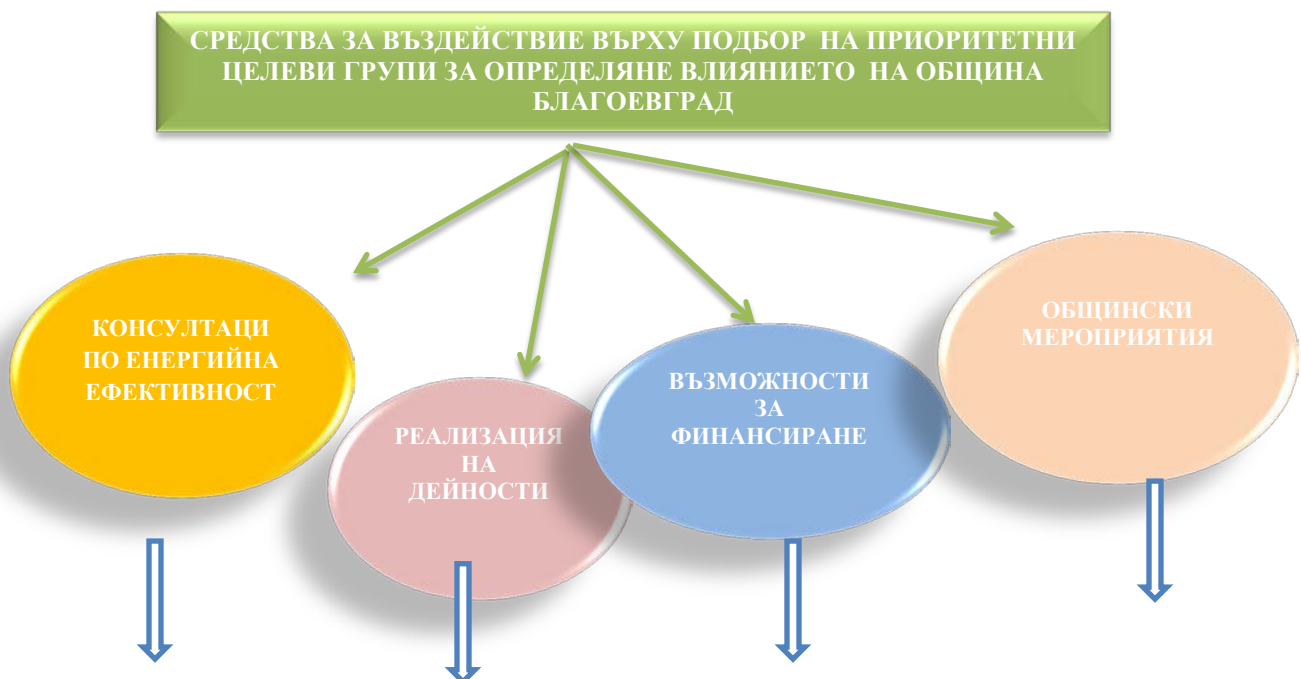
- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:
 - Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради с площ над 250 кв.м;
 - Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:
 - Изолация на външни стени;
 - Изолация на под;
 - Изолация на покрив;
 - Подмяна на дограма;
 - Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
 - Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
 - Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации.
- Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от общински бюджет, чрез:
- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
 - Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.
- Повишаване нивото на:

- Познание по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
- Информираност, култура и знания в областта на енергийната ефективност на ръководния персонал на общинските обекти;
- Експертния потенциал на специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
- Професионална квалификация на експлоатирания персонал.

❖ ОБХВАТ

При разработването на Програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията. Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Фигура №2 Приоритетни целеви групи за определяне влиянието на Община Благоевград



разясняване на необходимостта и ползите от извършване на енергийно обследване;

-установяване наличието на потенциал за спестяване на енергии;

-набелязване на конкретни мерки за енергоспестяване;

-търсене на консултанти,фирми и институции специализирани в областта на енергийните обследвания

- вземане на решение за разработване на конкретни обекти

- организиране на обществено представяне и популяризиране на изпълнени проекти с успешнореализирани мерки по енергийна ефективност

-популяризиране на опита на други общини в сферата на енергоспестяването и търсене на възможности за прилагането му при нас

-кандидатстване в международни енергийно-ефективни проекти и фондове

-ползване на инвестиционни кредити на банкови институции

-собствени средства на общината

-други

- контрол на начина на стопанисване и поддръжка на сградите комфорта в тях.

-при извършване на обществени поръчки

да се определя критерий за оценка ЕЕ и опазване на околната среда

-
Енергоефективните мероприятия да се изпълняват с приоритет

Конкретно в отделните целеви групи възможността за влияние е следната:

✓ **Административни сгради**

Върху тях Общината може да окаже най-голямо влияние тъй като е изцяло в правомощията ѝ – зависят пряко от нея. Могат да се направят консултации за провеждане на конкретни мерки и мероприятия за ефективно използване на енергийните ресурси.

✓ **Училища**

Общината оказва средно влияние, тъй като не са пряко зависими от общината. Те са вторични разпоредители с бюджетни средства. Могат да се приложат:

- Подмяна на осветителните тела с по-ефективни
- Преустройство и ремонт на отоплителните системи
- Смяна на дограмата с PVC и стъклопакет
- Топлинна изолация на външни стени

- Монтаж на соларни инсталации
- Изграждане на фотоволотаични електроцентрали за производство на електрическа енергия.
- Др. мерки за прилагане на възобновяемите енергийни източници.

✓ **Детски градини**

Върху тях Общината може да окаже голямо влияние. Могат да се предприемат мерки в смяна на дограмата, топлоизолация на ограждащи елементи, смяна на осветителните тела и монтаж на соларни инсталации за снабдяване с топла вода, изграждане на фотоволотаични електроцентрали за производство на електрическа енергия и др. мерки за прилагане на възобновяемите енергийни източници.

✓ **Читалища, заведения за социални грижи и домашен патронаж**

Голямо е влиянието, което може да се окаже върху тази целева група, но енергопотреблението е сведено до минимум, комфорта е занижен, няма свободни финансови ресурси.

✓ **Болници**

Може да се окаже голямо влияние. Необходимо е да се направи енергиен одит и бизнес план към него.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Благоевград се насочват в три сектора:

1-ви сектор - "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини, училища и административни сгради; **2-ри сектор - "Услуги"** с целева група „Осветление в административните сгради“; **3-ти сектор - "Възобновяеми източници на енергия"**.



В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

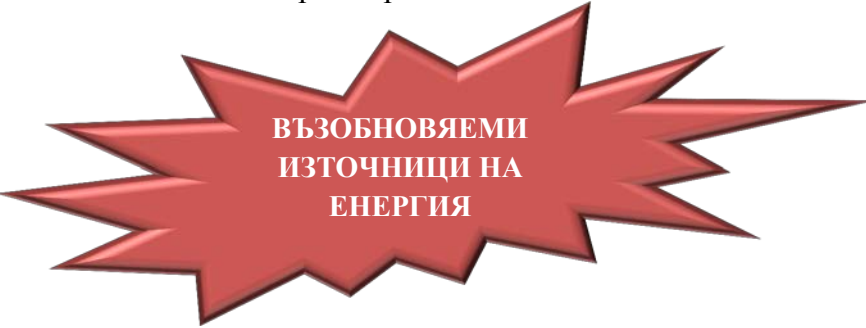
- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисийно стъкло;
- Теплоизолация на покриви;
- Полагане на фасадна теплоизолация;
- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;
- Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, болници, социални домове и др.) е подходящо монтирането на термосоларни инсталации за топла вода (слънчеви колектори).



УСЛУГИ

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;
- повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението, чрез внедряване на допълнителни мерки;
- оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- система за мониторинг на уличното осветление;
- въвеждане на енергоефективни уреди;
- подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;
- оптимизиране броя на осветителните тела.



ВЪЗОбновяеми Източници на Енергия

В сектор "Възобновяеми източници на енергия" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори. Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на

населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за оползотворяването на енергия от възобновяеми източници. През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за климатичната зона, в която попада територията на община Благоевград, слънчевите системи могат да задоволят потребностите от топла вода.

8. SWOT АНАЛИЗ

SWOT анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на общината и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието. Този анализ осъществява връзката между аналитичната част и стратегическата част на Програмата за енергийна ефективност на община Благоевград и е използван в процеса на вземане на решения за приоритизиране на действията за постигане на устойчиво развитие.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Положително отношение и ангажираност на местните власти относно прилагането на мерки за енергийна ефективност; 2. Изградена техническа, транспортна и социална инфраструктура и добре развита селищна система, с висока степен на съхраненост на инфраструктурата. 3. Добър потенциал за развитие на производството на енергия от възобновяеми енергийни източници; 4. Висок предприемачески дух и добри частни инициативи; 5. Липса на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда в общината;	1. Остарели и неефективни енергийни мощности; 2. Сградния фонд се ремонтира частично в годините, а енергоефективните мерки е необходимо да се прилагат комплексно за да се получи реален икономически и социален ефект; 3. Ниско ниво на информираност относно начините за рационална използване на енергията и изпълнение на мерки за пестене на енергия; 4. Липса на Общинска информационна система за енергийна ефективност 5. Липса на опит и административен капацитет за реализиране на проекти в областта на ЕЕ чрез използването на формите на ПЧП; 4. Масово използване на нискоэффективни отоплителни уреди;
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ

<ol style="list-style-type: none">1. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност посредством реконструиране и рехабилитация на сградния фонд;2. Изграждане на малки фотоволтаични централи върху покривите на жилищни сгради;3. Прилагане на публично-частни партньорства в областта на енергийната ефективност и ВЕИ;4. Наличие на фондове за стимулиране на енергийната ефективност и внедряване на енергоспестяващи мерки;5. Популяризиране на възможностите за използване на възобновяеми енергийни източници в домакинствата и използването на енергоспестяващи ел. уреди;6. Обучение на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност;7. По-голям дял на общинските бюджетни средства за финансиране на проекти и мерки за ЕЕ.	<ol style="list-style-type: none">1. Ограничени финансови възможности на общинската администрация за прилагане на мерки по енергийна ефективност;2. Повишаване на цените на енергийните ресурси;3. Демографска криза - намаляване и застаряване на населението, нисък процент на икономически активните лица, което води до ниска покупателна способност;5. Промени в политиката в сферата на енергийната ефективност на национално и европейско ниво;6. Увеличаване на лихвените проценти по кредити и затруднено отпускане на заеми от страна на банките;7. Слаба заинтересованост от страна на гражданите за прилагане на мерки за ЕЕ.
--	--

9. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

➤ Програма за развитие на селските райони 2014-2020г.

Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР) е съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Една от основните цели на програмата е насочена към опазване на екосистемите, осигуряване на устойчиво управление и използване на природните ресурси, предотвратяване и адаптиране към климатичните промени.

➤ Оперативна програма „Региони в разтеж“ 2014 – 2020 г.“

Програмата е интегрирана оперативна програма, финансирана от Европейския съюз (ЕС), чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от държавния бюджет на Република България, насочена към регионалното развитие и към постигане на целите на градската политика в България.

Деяностите по които могат да се получат финансиране са:

Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“

- Дейности за **„енергийна ефективност“**: Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради, в студентски общежития и в административни сгради на държавната и общинската администрация; Предоставяне на заеми и/или гаранции за обновяване на жилищни сгради и студентски общежития;
- Дейности за **„интегриран градски транспорт“**: Разработване на планове за управление на движението и въвеждане на Интелигентни транспортни системи (ИТС); Подобряване на достъпността на спирките на обществения градски транспорт и довеждащата до тях инфраструктура (подлези и надлези); Разработване и подобряване на системи за обществен градски транспорт, в това число закупуване на нов подвижен състав за нуждите на градския транспорт;
- Дейности за **„градска среда“**: Изграждане и възстановяване на паркове, зелени площи, детски площадки, зоопаркове, градски площи, междублокови пространства, спортни площадки за свободен достъп и др.; Изграждане и реконструкция на пешеходни алеи и тротоари, изграждане на велосипедни пътеки и алеи, пешеходни зони, подлези, надлези и мостове за пешеходци и велосипедисти; Монтаж на енергоспестяващо улично осветление и системи за охрана и борба с престъпността;
- Дейности за **„зони с потенциал за икономическо развитие“**: Подобряване на съществуваща или строителство на нова техническа инфраструктура, свързана с бизнеса и предприемачеството; Строителство и обновяване на бизнес и индустриални зони, в т.ч. обществени или търговски сгради; Озеленяване, места за отдих, велоалеи, паркинги за велосипеди и автомобили за работещите в икономическите зони;
- Дейности за **„социална инфраструктура“**: Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението; Основен ремонт, строителство и оборудване на общинска инфраструктура за предоставяне на услуги за възрастни хора и хора с увреждания; Основен ремонт, изграждане и оборудване на подходяща общинска инфраструктура за предоставяне на услуги в общността за деца;
- Дейности за **„културна инфраструктура“**: Развитие на културна инфраструктура, чрез строителство, реконструкция, обновяване, оборудване и обзавеждане на културни центрове, театри, читалища, библиотеки, опери, галерии, културни изложбени зали и други културни институции, включително прилежащите пространства;
- Дейности **„образователна инфраструктура“**: Изграждане, реконструкция, обновяване и оборудване на общински учебни заведения;
- Дейности за **„спортна инфраструктура“**: Строителство, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на спортна инфраструктура за масов спорт като например: спортни зали, плувни басейни, футболни игрища, стадиони за обществено ползване, комбинирани игрища за волейбол и баскетбол, тенис кортове и др.

Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ е да бъдат подпомогнати мерки за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради в малките градове, като част от комплекс от мерки, които трябва да бъдат предприети за смекчаване на процесите на упадък и емиграция на населението от малките градове и съседните им селски райони. Финансовата подкрепа по ОПРР ще повиши енергийната ефективност и качеството на живот в населените места, ще се подобри достъпът и предоставянето на публичните услуги, с оглед по-добро обслужване на населението в периферните райони и подобряване връзката „град - село“.

Дейностите, които могат да получат финансиране по нея, включват: Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради, в административни сгради на държавната и общинската администрация, и в общински публични сгради на образователната, културната и социалната инфраструктура.

Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ цели модернизиране на институциите за средно и висше образование от регионално и национално значение, което ще доведе до намаляване на броя на отпадащите от образователната система ученици и ще повлияе на увеличаването на броя на хората със завършено висше образование.

Финансовата подкрепа по ОПРР е насочена към подобряване на образователната инфраструктура в професионалните, специализираните, помощните, спортните училища, школите за култура и изкуства, висшите учебни заведения с национално и регионално значение.

Подобрените условия в учебните заведения от национално и регионално значение се очаква да задържат децата и младежите в училище, и да се отразят благоприятно на мотивацията им за активно включване в образователния процес. По-добрите образователни резултати в дългосрочен план ще стимулират заетостта и ще намалят младежката безработица.

Допустими за финансиране са:

- Строителство и ремонт на държавни и общински училища от национално и регионално значение, както и на висши учебни заведения, включително прилежащото им дворно пространство;
- Доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане за горепосочените сгради/помещения, като част от цялостното им обновяване.

Основната цел на **Приоритетна ос 4 „регионална здравна инфраструктура“** е осигуряване на навременен достъп на населението до качествена спешна медицинска помощ в цялата страна, в съответствие с приетите национални стандарти. Финансовата подкрепа по ОПРР е насочена към подобряване на инфраструктурата и закупуване на оборудване в Центровете за спешна медицинска помощ и болници със спешни отделения, които ще подобрят качеството на предоставяните услуги.

Дейностите и мерките по приоритетната ос ще са насочени към 28-те областни Центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП), и техните филиали в общините, към спешни отделения в 33 държавни болници и към единствената специализирана държавна болница за спешна медицинска помощ в България - УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

По тази приоритетна ос допустими за финансиране са:

- Закупуване на съвременни санитарни превозни средства, осигурени с комуникационно оборудване и медицинска апаратура за спешна медицинска помощ, и възможност за отдалечени консултации (телемедицина);
- Реконструкция, оборудване и обзавеждане на филиалите на Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и спешни отделения в 33 държавни болници и единствената специализирана държавна болница за спешна медицинска помощ в България - УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

Основната цел на **Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“** е продължаване и надграждане на успешния опит по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 -2013 г. в процеса на деинституционализация на социалните услуги за децата и възрастните хора. Основният резултат, който трябва да бъде постигнат, е успешното продължаване на процесите по замяна на грижите в институция с грижи в семейството или в близка до семейната среда, в общността. Финансовата подкрепа по ОПРР е насочена към подобряване на инфраструктурата и изграждане на центрове за настаняване от семеен тип, дневни центрове за рехабилитация, защитени жилища и др., за гарантиране на качествени социални услуги, според индивидуалните потребности за уязвимите групи от деца и възрастни. За постигане на оптимални резултати и цялостен ефект от дейностите се прилага интегриран подход с Министерството на труда и социалната политика и Министерство на здравеопазването.

Дейностите, които могат да получат финансиране, са:

- Строителство, реконструкция и обзавеждане на центрове, предоставящи услуги за деца в риск;
- Строителство и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип за деца в риск и защитени жилища;
- Строителство, реконструкция и ремонт на инфраструктура за предоставяне на услуги за ранно детско развитие за деца и техните семейства;
- Изграждане на инфраструктура за съпътстващи услуги за деца и възрастни;
- Строителство и обновяване на сграден фонд за социални услуги в общността за възрастни хора.

Основната цел на **Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“** е опазване и популяризиране на културното наследство чрез развитие на цялостни туристически продукти, включващи неизползвания потенциал за културен туризъм в регионите в България. Финансовата подкрепа по ОПРР е насочена към проекти, включващи решения не само за опазване на съответния обект на културното наследство от национално и световно

значение, но и за неговото популяризиране и развитие, и потенциал за привличане на туристи. За постигане на цялостно въздействие подкрепата с безвъзмездна финансова помощ ще се комбинира с финансови инструменти на ниво проект, а оценката ще се осъществява на база бизнес план. Основните резултати, които се очаква да бъдат постигнати, са опазване и развитие на културното наследство, подобряване на конкурентоспособността на българския туризъм, създаване на условия за развитие на допълнителни туристически услуги и местни бизнес инициативи.

Допустими за финансиране са дейности по:

- Развитие на обекти на културното наследство от национално и световно значение, в т.ч. религиозни институции, чрез консервация, реставрация, оборудване, въвеждане на съвременни методи, техники и програми за превод, екскурзоводски услуги и др.;
- Подпомагане развитието на туристически продукти и пазарна информация, като маркетингови проучвания и анализи на въздействието, регионални проучвания на посетителите, разработка на маркетингови и рекламни стратегии и програми за туристически продукти, създаване на туристически пакети и рекламни дейности;
- Развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите;
- Дребномащабни, приходогенериращи инвестиции в търговски зони и заведения за обществено хранене, места за настаняване, съоръжения за активен отдих в рамките на културния обект или пряко свързани с него в рамките на цялостния туристически продукт, които могат да бъдат подпомогнати с финансови инструменти;
- Информирание на обществеността, включително чрез кампании за подобряване на осведомеността относно културното наследство и неговото опазване и съхранение.

Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ е насочена към инвестиции в мрежата от първокласни, второкласни и третокласни пътища, за да се подобри свързаността и достъпността на второстепенните и третостепенните възли в Трансевропейската транспортна мрежа за товари и пътници. Подобрената пътна инфраструктура ще доведе до подобряване на мобилността, достъпа до нови пазари, бизнес климата в регионите, като основна предпоставка за привличане на инвестиции и създаване на нови работни места. Допълнителна добавена стойност ще имат инвестициите в райони с потенциал за развитие на туризъм, като осигурят достъпа до туристическите обекти и увеличаване на посещаемостта. Рехабилитацията на пътната инфраструктура допринася за намаляване на вредното въздействие върху околната среда. Подобряването на качествените характеристики на пътищата съкращава времето за придвижване и осигурява поддържането на постоянна скорост на превозните средства, като по този начин допринася за намаляване емисиите на парникови газове. Модернизираната пътна инфраструктура спомага за намаляване на социалната изолация на отдалечените и труднодостъпни райони.

Финансиране по тази приоритетна ос се предоставя за осигуряване на:

- Връзка и достъп до Трансевропейската транспортна мрежа, осигуряваща обслужване на вътрешнорегионални връзки между градовете, чрез строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни и второкласни (извън Трансевропейската транспортна мрежа) и третокласни пътища.
- Инженерни решения за зелена инфраструктура – препятстващи и насочващи съоръжения, вертикална сигнализация, конструктивни съоръжения за пресичане под и над инфраструктурата и др., където е необходимо.

Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ цели укрепване и повишаване на институционалния капацитет на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и на бенефициентите по оперативната програма. Очакваният резултат е осъществяване на безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на средствата от ЕСИФ.

Допустими за финансиране дейности по тази приоритетна ос са:

- Доставка и поддръжка на хардуер и софтуер, и на офис оборудване, необходими за управлението, изпълнението, оценката и контрола на ОПРР 2014-2020 г.;
- Доставка на хардуер и софтуер за бенефициентите във връзка с изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. и на плановете за укрепването на капацитета им;
- Оценка на изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. (включително текущи оценки);
- Подкрепа за извършване на мониторинг върху изпълнението на проектите от бенефициентите;
- Участие в програми за обмен на опит и добри практики, както за Управляващия орган, така и за бенефициентите;
- Подкрепа за подобряване на осведомеността на обществеността и привличане на интереса на потенциални бенефициенти на ОПРР 2014-2020 г.;
- Обучение на персонала на УО на ОПРР 2014-2020 г. и бенефициентите
- Организиране на конференции, „пътуващи“ изложби и семинари, информационни кампании, кръгли маси и фокус групи, публикации, анкети, проучвания, семинари за стимулиране на гражданската подкрепа и отговорност за предлаганите инвестиции;
- Предоставяне на техническа помощ за градовете бенефициенти по Приоритетна ос 1 за създаване на градски мрежи и участие в събития на европейско ниво, свързани с устойчивото и интегрирано градско развитие.

➤ **Оперативна програма “Околна среда 2014 – 2020 г.”**

Оперативната програма е предназначена за подпомагане развитието на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика с ефикасно и устойчиво ползване на ресурсите, опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие.

- Приоритетна ос 1: Води
- Приоритетна ос 2: Отпадъци
- Приоритетна ос 3: Натура 2000 и биоразнообразие
- Приоритетна ос 4: Подкрепа за интегриране на политика за околна среда и политика по изменение на климата при прилагане на ЕСИФ

Примерни допустими дейности:

- Разработване на нови и/или актуализация на съществуващи нормативни/стратегически/програмни документи (вкл. планове и програми) и на съответните допълващи документи (ръководства, методически указания, проучвания и др.) като напр. (но не само):
- Изпълнение на проучвания и оценки за изпълнение на препоръките на ЕК и попълване на пропуските в първите ПУРБ във връзка с разработване на вторите Планове за периода 2015-2021 г.
- Проучване и оценка на въздействието на човешката дейност върху качеството на повърхностните и подземните води, с цел планирането на контролен мониторинг на тези води.
- Изготвяне на система за определяне на такса битови отпадъци отпадъците, на базата на количеството генерирани отпадъци, а не на база данъчна оценка на имотите;
- Разработване на нови и/или актуализация на съществуващи стратегически документи за управление на отпадъците (национални стратегии, планове за управление на различни потоци битови отпадъци, други допълващи документи (ръководства, методически указания, проучвания и др.).
- Дейности, свързани с провеждане на информационни кампании и осигуряване на публичност и информираност на обществеността във връзка с управлението на отпадъците.
- Подготовка и провеждане на семинари и срещи за повишаване на информираността на населението и заинтересовани страни относно актуални теми за опазване на

биологичното разнообразие и НАТУРА 2000, вкл. изготвяне на информационни материали (справочници, брошури, карти и др.) за тази цел.

➤ **Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради**

Програмата е насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради, като с нея се цели, чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност да се осигурят подобри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда. Изпълнението на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради допринася за: - по-високо ниво на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради и намаляване на разходите за енергия; - подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградите; - осигуряване на условия на жизнена среда в съответствие с критериите за устойчиво развитие. В рамките на Националната програма се предоставя финансова и организационна помощ за повишаване на енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради за подобряване на енергийната ефективност на сградите, в които живеят.

МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ИНИЦИАТИВИ

Инициатива „ЕКО-иновации”

Инициативата подкрепя еко-новаторски проекти в различни сектори, които целят да предотвратят или намалят (негативното) влияние върху природата и които допринасят за оптималната употреба на ресурсите: разработване на продукти, техники, услуги и процеси, които намаляват емисиите на CO₂, ефективно използване на ресурсите, насърчаване на рециклирането и др. Приоритетните области на програмата включват: рециклиране на материалите, сгради, производството на храни и напитки сектор, както и екологични бизнес. Въпреки, че ще се дава приоритет на МСП и частни фирми като бенефициенти, поканата за набиране на предложения по програмата е отворена за всяко юридическо лице от една от следните страни: 27 страни членове на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, Албания, Хърватия, Бившата Югославска Република Македония, Израел, Черна гора, Сърбия и Турция, други страни – не членки на ЕС при условия, че има влязло в сила споразумение.

Програма „Интелигентна енергия – Европа“

Програмата е основен инструмент за подпомагане премахването на нетехнологични бариери и за принос към сигурността, устойчивостта и конкурентоспособността на европейската енергийна система. Програмата подкрепя проекти, които популяризират и разпространяват знания, практики и информация относно спестяването на енергия, променят политиките и нагласите на хората, както и такива, които подпомагат пазара на енергоспестяващи продукти в различни области- транспорт, строителство, възобновяеми източници, биогорива и др.

Европейска финансова инициатива JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

Програмата е съвместна финансова инициатива на Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие и предлага техническа помощ при решаването на комплексни задачи по подготовката на качествени значими проекти, които да се представят за кандидатстване за финансиране от Европейските фондове пред ЕК. JASPERS е инструмент за техническа помощ за подготовката на големи инфраструктурни проекти, за които се предвижда финансиране от Структурните и от Кохезионния фондове на Европейския съюз. Техническата подкрепа от страна на инициативата е безвъзмездна и се изразява в предоставяне на консултации, съгласуване, изграждане и доусъвършенстване структурата на проекта, преодоляване на трудности, отстраняване на пропуски и идентифициране на нерешени проблеми.

Европейската инициатива JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).

JESSICA е съвместна инициатива на ЕК, Европейската инвестиционна банка и Съвета на Европейската банка за развитие, която подкрепя публично-частни проекти за градско развитие, чрез предоставяне на заеми, банкови гаранции и дялово участие. На 27 май 2009 г. беше подписан Меморандум за разбирателство между правителството на Р България и Европейската инвестиционна банка за изпълнение на инициативата

JESSICA в България. В качеството си на Холдинг фонд, ЕИБ ще подпомага българските общини в процеса на интегрирано градско планиране и идентифициране на проектни идеи и ще създаде Фондове за градско развитие, които да започнат реалното финансиране на проекти. Избираемите проекти по JESSICA трябва да бъдат насочени към подобряване на градската среда, като задължително включват компонент, който ще осигури печалба и възможност вложеният финансов ресурс да бъде върнат обратно във Фонда за градско развитие, в средносрочен план. Такъв тип компоненти могат да включват: бизнес центрове, бизнес паркове, културни институции, спортна инфраструктура, търговски зони, мерки за енергийна ефективност и др. Чрез този революционен механизъм, вложеният от Европейския фонд за регионално развитие (EFRD)

финансов ресурс, ще продължи да бъде използван за финансиране на проекти за градско развитие в България дори след края на програмния период.

КРЕДИТНИ ЛИНИИ

Кредитната линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници за България (КЛЕЕВЕИ)

Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници е разработена от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) в сътрудничество с Българското правителство и Европейския съюз. Програмата предоставя кредитни линии на участващите български банки, които от своя страна предоставят заеми на частни дружества за проекти за енергийна ефективност в промишлеността и проекти за възобновяеми енергийни източници. Български банки, участващи в КЛЕЕВЕИ: Българска Пощенска Банка, Банка ДСК, Уникредит Булбанк, Юнионбанк, Обединена Българска Банка, Банка Пиреус, Райфайзенбанк.

Кредитна линия за енергийна ефективност в жилищни сгради (REECL)

Кредитна линия за енергийна ефективност в жилищни сгради (REECL) е създадена през 2005 г. с безвъзмездни средства от МФК и кредитен ресурс от ЕБВР с оглед осъществяване на енергоефективни мерки в жилищни сгради с бенефициенти физически лица и домакинства.

Кредитна линия на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за енергийна ефективност в България

Кредитна линия на Европейската инвестиционна банка се финансира, чрез безвъзмездни средства от Международен фонд „Козлодуй“ (МФК) и кредитен ресурс от ЕИБ, чрез подписан през м. декември 2006 г. меморандум между Р. България, ЕИБ и ЕБВР – в качеството и на администратор на МФК. Кредитната линия е насочена към финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници за публичния и частния сектор. Кредитната линия осигурява не само финансов ресурс (кредити, комбинирани с безвъзмездна помощ), но и техническа помощ при планиране и осъществяване на проекта.

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ в България (ФЕЕВИ) е револвиращ фонд, създаден по силата на ЗЕЕ под формата на публично-частно партньорство, като автономно юридическо лице, с цел финансиране на инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с приоритетите в националните дългосрочни и краткосрочни програми по енергийна ефективност, приети от Министерския съвет. Основния капитал на ФЕЕ се формира от средства предоставени от Глобалния екологичен фонд на ООН, Правителството на Р България, средства от двустранни (правителствени) дарения и средства от други дарители, частни предприятия. ФЕЕ изпълнява функциите на финансираща институция за предоставяне на кредити и гаранции по кредити, както и на център за консултации. ФЕЕ оказва съдействие на българските фирми, общини и частни лица в изготвянето на инвестиционни проекти за енергийна ефективност. Фондът предоставя финансиране, съфинансиране или гарантиране пред други финансови институции. Основен принцип в управлението на ФЕЕ е публично-частното партньорство. Фондът следва ред и правила, разработени с техническата помощ, предоставена от Световната банка и одобрени от Българското правителство.

Национален доверителен ЕкоФонд (НДЕФ)

Фондът е създаден през м. октомври 1995 г. по силата на суапово споразумение “Дълг срещу околна среда” между Правителството на Конфедерация Швейцария и Правителството на Република България. Съгласно чл. 66, ал.1 на Закона за опазване на околната среда, целта на Фонда е управление на средства, предоставени по силата на суапови сделки за замяна на “Дълг срещу околна среда” и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности както и на средства, предоставени на база на други видове споразумения с международни, чуждестранни или български източници на финансиране, предназначени за опазване на околната среда в Република България. Фондът допринася за изпълнение на политиката на Българското правителство и поетите от страната международни ангажименти в областта на опазване на околната среда. Националният доверителен ЕкоФонд е независима институция, която се ползва с подкрепата на българското правителство. Националният доверителен ЕкоФонд финансира проекти в четири приоритетни области:

- Ликвидиране на замърсявания, настъпили в миналото;
- Намаляване замърсяването на въздуха;
- Опазване чистотата на водите;
- Опазване на биологичното разнообразие.

Форми на публично-частно партньорство

Договори “до ключ” (пълен инженеринг). При този вид взаимоотношения, публичният сектор предоставя правата и задълженията на частния сектор да проектира, изгради и експлоатира съоръжение за определен период. Предмет на договора може да са инсталации за производство на енергия, системи за ефективно използване на енергията в общественения сектор, системи за контрол и мониторинг разхода на енергия и горива и други. Финансирането на изпълнението на проекта може да се извърши изцяло от страна на публичния сектор, като частният сектор заплаща “такса” за експлоатирането, или да бъде осигурено от страна на частния сектор, като изплащането на направената инвестиция е за сметка на събирането на “такси” или други вземания.

ЕСКО договори (договори с гарантиран резултат)

ЕСКО моделът е въведен в българското законодателство с първия ЗЕЕ от 2004 г. ЕСКО компаниите се специализират в предлагането на пазара на енергоспестяващи мерки. Основната им дейност е свързана с изпълнението на пълен инженеринг за въвеждане на енергоспестяващи мерки при крайни клиенти на енергия, каквито са и общините. Този тип компании влагат собствени средства за покриване на всички разходи за реализиране на даден проект и получават своето възнаграждение от достигнатата икономия в периода, определен като срок на откупуване на първоначално направената инвестиция. За клиента остава задължението да осигури средства за годишни енергийни разходи, равни на правените от него през съответната базисна година.

Договори за енергийно ефективни услуги

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ, енергийноефективните услуги имат за цел комбиниране на доставката на енергия с енергоефективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси. Енергийноефективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени между задължените лица – търговци с енергия и крайни клиенти на енергия (каквито са и общините) и сключват изпълнението на една или повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, определени в Наредба № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. на министъра на енергетиката за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.

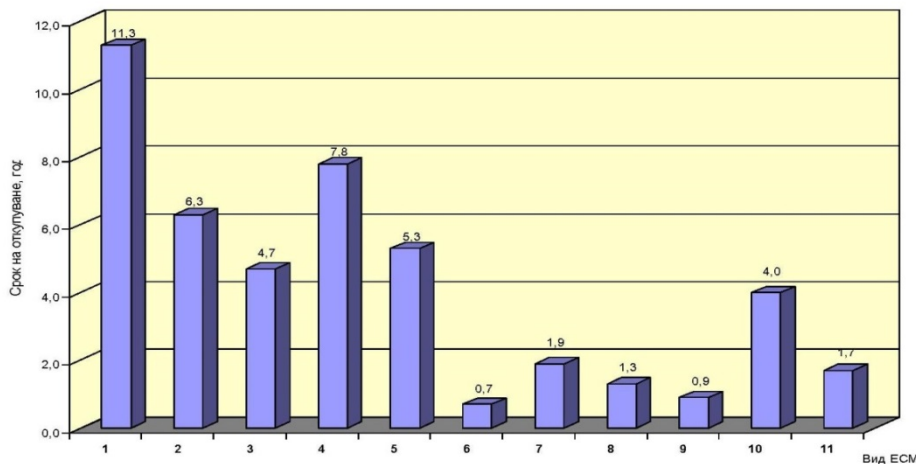
Собствени средства от общинския бюджет

Възможностите за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност в рамките на общинския бюджет се ограничават до отпускане на средства за подобряване на енергийните характеристики на образователната и социалната инфраструктура и уличното осветление. При реализирането на мащабни инвестиции и финансирането на цялостни решения ролята на общинския бюджет е само допълваща спрямо общия размер на необходимия финансов ресурс.

10. МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Мерките за повишаване на енергийната ефективност на територията на община Благоевград включват основно сгради общинска собственост. Препоръчва се всички сгради на територията на Общината за които няма енергийни обследвания да бъдат обследвани след което според получените резултати да бъде преценено по кои Оперативни програми на ЕС може да се участва за получаване на безвъзмездно финансиране.

Средните периоди на откупуване за най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки (ЕСМ) са представени на следващата диаграма.

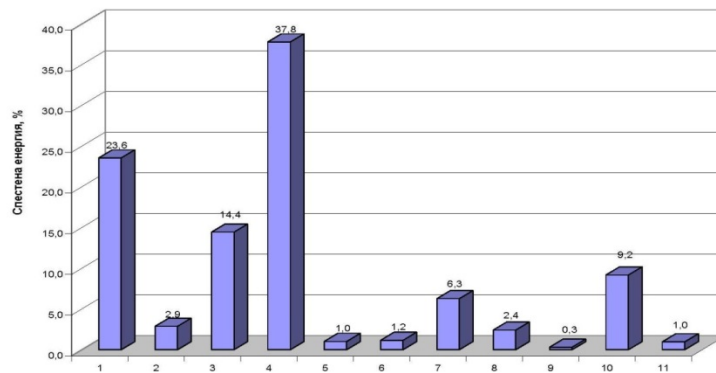


1- Изолация на външни стени; 2- Изолация на под; 3- Изолация на покрив; 4- Подмяна на дограма; 5- ЕСМ по осветление; 6- ЕСМ по абонатни станции; 7- ЕСМ по котелни стопанства; 8- ЕСМ по прибори за измерване, контрол и управление; 9- Настройки (вкл. „температура с понижение“); 10- ЕСМ по сградни инсталации; 11- Други (въвеждане на система за енергиен мениджмънт и т.н.)

Диаграма №13 Средни периоди на откупуване при енергоспестяващи мерки – изт.НДПЕЕ

За обектите които имат енергийни обследвания е необходимо да се ограничат мерките които са със срок на откупуване до 5 години. За тези мерки да се направят постъпки за осигуряване на безвъзмездно финансиране от Оперативните програми на Европейския съюз и съответно – да се ползват предимствата на Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници за осигуряване на мостово финансиране

Отделните енергоспестяващи мерки в сгради оказват различно влияние върху икономията на енергия, което е онагледено на долната диаграма:



1- Изолация на външни стени; 2- Изолация на под; 3- Изолация на покрив; 4- Подмяна на дограма; 5- ЕСМ по осветление; 6- ЕСМ по абонатни станции; 7- ЕСМ по котелни стопанства; 8- ЕСМ по прибори за измерване, контрол и управление; 9- Настройки (вкл. „температура с понижение”); 10- ЕСМ по сградни инсталации; 11- Други (въвеждане на система за енергиен мениджмънт и т.н.)

Диаграма № 14 Различно влияние върху икономията на енергия изт.НДПЕЕ

Мерките които общината може да предприеме, проследяваме на табл-№ 7.

№	Мярка	Финансиране
1	Осъществяване на мерки за енергийна ефективност чрез реализиране на проекти по различни финансови схеми, фондове и програми	<ul style="list-style-type: none"> • ФЕЕВИ • Програми и фондове на ЕС • ЕСКО услуги • КЛЕЕВЕИ • ПЧП • Заеми от търговски банки
2	Извършване на енергийни обследвания на общинския сграден фонд	<ul style="list-style-type: none"> • Собствени средства • Програми и фондове на ЕС
3	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност	<ul style="list-style-type: none"> • Собствени средства
4	Въвеждане на алтернативни системи за отопление	<ul style="list-style-type: none"> • ПЧП • ЕСКО услуги

		<ul style="list-style-type: none">• Програми и фондове на ЕС
5	Създаване на система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• Публично-частно партньорство (ПЧП)• Фондове за рисков капитал (ФРК)
6	Създаване на Общински информационен център за ЕЕ	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• Програми и фондове на ЕС
7	Създаване на Общинска информационна система за енергийна ефективност	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• Програми и фондове на ЕС
8	Въвеждане на морални и материални стимули за повишаване на ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• ПЧП• ЕСКО услуги• Програми и фондове на ЕС
9	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства
10	Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства
11	Изграждане на инсталации за производство на енергия от ВЕИ	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• ПЧП• ЕСКО услуги

		<ul style="list-style-type: none">• ФРК• Програми и фондове на ЕС
12	Провеждане на информационни кампании относно енергийната ефективност и използването на ВЕИ	<ul style="list-style-type: none">• Собствени средства• Програми и фондове на ЕС
13	Модернизация и ефективна употреба на енергийни системи в сгради, общинска собственост	<ul style="list-style-type: none">• ФЕЕВИ• ЕСКО услуги• Заеми от търговски банки• ПЧП• Програми и фондове на ЕС

11. ЕФЕКТ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Изпълнението на набелязаните мерки за енергийна ефективност води до постигане на икономии на енергия и намаляване на парниковите газове в атмосферата. Екологичните ползи за околната среда, очаквани от насърчаване използването на мерки за енергийна ефективност на територията на община Благоевград, са свързани с намаляване на локалните и глобални последици от използването на невъзобновяеми енергийни източници, климатичните промени и последиците за здравето; опазването на местната околна среда и биологично разнообразие. Генерираните емисии от обектите към настоящия момент възлиза на 9219,781 тона CO₂. При изпълнение на заложените цели очакванията са да се постигнат 1843 тона спестени емисии CO₂ до 2020 г.

- **Социален ефект**

Постигането на по-висока енергийна ефективност на територията на община Благоевград ще доведе до подобряване на работната среда и изпълнение на съответните нормативни изисквания в сградите по ЗЕЕ., както и до повишаване на заетостта на местните фирми, чиято дейност е свързана с прилагането на мерки за енергийна ефективност. Изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност ще доведе до повишаване степента на информираност на гражданите в областта на енергийната

политика и дейностите за намаляване на консумацията. Ограничаването на разходите за енергия от една страна води до подобряване качеството на живот, а от друга до спестяване на общински средства и пренасочването им към други дейности в интерес на гражданите.

- **Икономически ефект**

Спестените разходи за енергия могат да бъдат използвани за реализацията на други дейности с положителен ефект върху политиката за енергийна ефективност. Прилагането на мерки за енергийна ефективност в предприятията за намаляване енергоемкостта на промишлените мощности води до повишаване на конкурентоспособността им. Развитието на политиката за енергийна ефективност разкрива нови пазарни възможности за търговци, производители, фирми за услуги и др. Реализирането на заложените икономически цели води както до намаляване разходването на средства за горива и енергия, така и до генериране на приходи за общината в случай на тяхното местно производство. По този начин се поставят основите на енергийната независимост, към която се стремят все повече общини.

- **Допълнителни ефекти**

Като допълнителен ефект може да бъде посочен постигнатият баланс на икономическите, екологичните и социални аспекти при прилагането на мерки за енергийна ефективност. Друг допълнителен ефект е осигуряването на институционална и секторна координация, както и повишаване капацитета на институциите на местно ниво в прилагането на планове за енергийна ефективност.

12. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Те следва да бъдат съобразени със специфичния характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти. Препоръчително е ПЕЕ да се изпълни в следните етапи:

1. Инвестиционно намерение

Този етап включва извършване на определени проучвания, с които трябва да бъде установено дали и до каква степен е целесъобразно осъществяването на инвестиционно намерение, както и начините и мащаба на изпълнението му. Направените проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологични и други въпроси. Паралелно със стремежа си да подобрява качеството на предоставяните услуги, общината се стреми да намалява разходите за тяхното осъществяване. Тъй като енергията е основен компонент в цената на повечето от извършваните от нея услуги - транспортни,

медицински, образователни и др., намаляването на консумацията на енергия е основно средство за намаляване и на разходите за услуги.

Инвестиционното намерение се определя от политиката на всяка община, от методиката, чрез която се вземат решенията и се оценяват до колко са целесъобразни и свързани със стратегическите документи, цели, приоритети и посока на развитие на общината. Във връзка с политиката за енергийна ефективност, с решаващо значение е да се оцени доколко проектите в тази област ще генерират положителен ефект върху населението и администрацията, като преки бенефициенти. При подготовката на проект за енергийна ефективност, свързан с даден общински обект, трябва да се прецени важността и значението му, броят на работещите или живущите в сградата граждани, социалното въздействие и ефектът, както и видът на сградата - дали е административна институция или жилищен обект; ако е институция, дали е пред закриване или с перспектива за дълготрайно функциониране, което е важно, за да се гарантира устойчивостта на проекта за енергийна ефективност. Въпреки че правомощията на общините в областта на енергийната политика са ограничени, през последните години се очертава тенденция за децентрализация на енергетиката и увеличаване възможностите за разработване и изпълнение на общински планове и проекти за енергийна ефективност. Общината може да въздейства пряко върху консумацията на енергия в общинските обекти като училища, болници детски градини, административни сгради и др. Върху домакинствата влияние може да се оказва чрез нормативни регулатори и насърчителни програми (свързани с прилагане на мерки за енергийна ефективност и реализиране на проекти в тази област), а върху производството въздействието зависи от структурирането на енергийната система в Общината.

2. Предварително проучване

Осъществява се предварително проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление на база на енергийно обследване; Трябва да се установи текущото състояние на дадена сграда енергопотреблението и, както и да се посочат целесъобразни енергоспестяващи мерки.

3. Инвестиционен проект

Разработва се в зависимост от спецификата и обема на предвидените дейности; За всеки инвестиционен проект се прави оценка като се използват различни методи и показатели, дялящи се на статични и динамични.

4. Подготовка и изпълнение на строителството

Включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни работи на съответния обект; След идентифицирането на необходимите мерки, които следва да бъдат извършени, за да се повиши енергийна ефективност на даден обект, следва и етапа на строително-монтажните дейности на заложените цели. На този етап се подготвят необходимите документи и се извършва строителството.

5. Мониторинг

Той установява намалението на енергийното потребление след реализацията на дейностите и мерките по енергийна ефективност се извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжка на инсталациите и др.; Ефективният мониторинг изисква изграждането на автоматизирана система за събиране и обобщаване на данни , което може да се осъществява чрез приложение на съвременните информационни и комуникационни технологии. По този начин може да се направят изводи по всяко време и за всеки обект дали средствата за енергоосигуряване се изразходват целесъобразно и дали се спазват нормативните изисквания за поддържане на микроклимата в съответната сграда.

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултати	Мярка единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Индикатори за резултат
1	Извършване на енергийни обследвания и сертифициране на обекти, общинска собственост и общинското улично осветление	Извършени енергийни обследвания на сградите общинска собственост	Брой сгради със завършени актуални Енергийни обследвания;	Брой	15 броя обследвани и сертифицирани обекти;	Резюмета и доклади от извършени енергийни обследвания на сгради;
		Определяне на енергийните характеристики на сградите; Идентифицирани мерки за подобряване енергийната ефективност на сградите	Брой извършени енергийни обследвания на системата за улично осветление на територията на общината.			В момента тече обследване за ЕЕ на УО по Норвежки механизъм
		Извършено енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на общината;	Брой извършени енергийни обследвания на системата за улично осветление на територията на общината.			
		Определяне на енергийните характеристики на общинската мрежа за улично осветление; Идентифицирани мерки за подобряване на ЕЕ на общинската мрежа за УО				

						на общината.
2	Прилагане на мерки за енергийни спестявания в обекти общинска собственост	Намаляване на потреблението на енергия от обектите	Брой обновени обекта	Брой	10 броя обновени обекта	Технически и работни проекти; Протоколи; Актове за въвеждане на мерките в експлоатация
		Повишаване на комфорта на обитаване на обектите	Спестено количество енергия			
		Увеличаване на живота на обектите	Спестени емисии			
		Постигане на общинските цели за ЕЕ	Количество спестени емисии.			
3	Привличане на инвестиции и реализиране на мерки за ЕЕ чрез финансиране на проекти по различни финансови схеми	Повишаване на ЕЕ на сградите общинска собственост;	Брой реализирани проекти в областта на ЕЕ	Брой	4 бр. реализирани проекти в областта на ЕЕ	Документация на реализираните проекти
		Придобиване на опит и изграждане на административен капацитет за управление на проекти в областта на ЕЕ.				
		Осигуряване на необходимия топлинен комфорт с минимално възможни разходи				
4	Организиране и провеждане на информационни дни, семинари, курсове и обучения с цел повишаване познанията и културата на гражданите и бизнес сектора в	Наличие на база данни за потреблението на енергия и възможност за гъвкаво планиране на доставките	Брой проведени информационни кампании.	Брой	5 проведени кампании в община Благоевград разработвани правила за енергийно ефективно поведение.	Приложени покани и Обявления Справки за проведени информационни кампании; Снимки; Статии и публикации в медиите.
		Повишаване на информираността и познанията на гражданите относно енергийната ефективност				

областта на ЕЕ						
5	Провеждане на обучения за служителите в администрацията в областта на ЕЕ	Повишаване на опита и познанията на общинските служители, заети в областта на ЕЕ.	Брой проведени обучения;	Брой	10 бр. проведени обучения Препоръчително по 1 обучение на година Разработени са принципи и правила за „зелени обществени поръчки“	Брой потвърдени от проведени такива. Активно участие в обучителни семинари за общинската политика по ЕЕ
6	Създаване на система за наблюдение и контрол на Енергийното потребление в общинския сграден фонд	Създадена система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд; По-добро управление на енергийното потребление в сградите общинска собственост. Възможност за наблюдение и контрол в реално време;	Брой системи за наблюдение и контрол на енергийното потребление в Общинския сграден фонд; Спестено количество енергия;	Брой. кВтч	Няма данни за съществуване на такава система	Приемо-предавателен протокол за разработена система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд; Фактури за количеството консумирана енергия.
7	Създаване на Общинска Информационна система за Енергийна ефективност	Създадена Общинска информационна система за енергийна ефективност Подобряване качеството на общинското енергийно планиране	Брой информационни системи за енергийна ефективност.	Брой	Няма данни за съществуването на такава система	Приемо-предавателен протокол за разработена Общинска информационна система за енергийна ефективност
8	Създаване на Общински информационен център за ЕЕ	Подобряване на информираността на гражданите по въпроси, свързани с центрове по ЕЕ	Брой създадени общински информационни центрове	Брой	На територията на Община Благоевград няма център на ЕЕ	Статии и публикации в медии; Снимки.

10	Сътрудничество с други общини, които имат повече опит в областта на ЕЕ и ВЕИ и обмяна на опит и мултиплициране на резултати и добри практики	Повишаване ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси.	Брой проведени срещи между общините	Брой	Срещи с други общини не са провеждани	Справки за проведени срещи; Снимки; Статии и публикации в медиите, както и на официалните сайтове на общините. Протоколи.
11	Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради	Повишаване ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси.	Брой извършени проучвания.	Брой	1бр. направено проучване	Изготвен документ за определяне на потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради

13. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна технико-икономическа оценка на програмата за енергийна ефективност /ПЕЕ/ на община Благоевград.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ, са следните:

- икономия на топлинна енергия
- икономия на електрическа енергия
- икономия на гориво
- намалени емисии парникови газове
- икономия на средства

Очаквани ефекти от ефективното прилагане на общинската програма за енергийна ефективност в следните области:

1. **Енергийна инфраструктура** - оценяване на съществуващите възможности за икономии, с помощта на енергийните показатели, повишаване на информираността за ползите и предимствата по отношение на енергийната ефективност, намаляване на енергопотреблението, оползотворяване на местни ВЕИ, постигане на устойчиво енергийно развитие;

2. **Образование, здравеопазване, социални услуги, спорт, култура, административни сгради** - намаляване на емисиите от парникови газове в околната среда; намаляване потреблението на горива и ел. енергия; привеждане на сградите в съответствие със стандартите за енергийна ефективност и изискванията на наредбите; повишаване комфорта на обитаване в сградите, което ще спомогне за по-ефективен учебен и работен процес; разширяване възможностите за провеждане на културни и научни прояви; повишаване на съзнанието на подрастващите в ефективно ползване на горива, енергия и вода.
3. **Улично осветление** – привеждане на системата в устойчиво състояние; намаляване разходите за поддръжка и експлоатация; намаляване на вредните емисии, вследствие намалена консумация на електроенергия; повишаване безопасността при движение на пешеходци и създаване на комфортна нощна среда.
4. **Жилищен сектор, промишленост** – повишаване на общественото съзнание при ползването на горива, енергия и вода; намаляване разходите и потреблението на горива, енергия и вода в частния и обществен сектор.
5. **Местни кадри** – създаване на кадри, способни да провеждат ефективна енергийна политика на общинско ниво, както и да идентифицират проекти по енергийна ефективност, които да бъдат финансирани по европейски програми и фондове

14. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Процесът на наблюдение изпълнението на програмата за енергийна ефективност се осъществява от АУЕР. Съгласно ЗЕЕ общинските администрации имат задължението ежегодно да изпращат попълнени отчети за напредъка по изпълнението на програмата по енергийна ефективност до АУЕР.

Наблюдението и изпълнението на общинските програми по енергийна ефективност ще се извършва от съответните специализирани структури сформирани по силата на Закона за енергийната ефективност. За общините тази структура е общинския съвет по енергийна ефективност.

С цел улесняване на процеса на наблюдение и оценка на програмата специализирани звена ще трябва да достига следната информация:

Оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация - активна роля в този процес ще играят всички обществени и частни организации планивали и реализирали мерки по енергийна ефективност в община Благоевград

Периодично същите ще представят наличната информация на определените за това експерти в административните структури (областна и общински), както и резултатите от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в Общината.

Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна общинска политика по енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

Процесът по наблюдение и контрол изисква формулирането на ясни, точни, конкретни, измерими и лесни за отчитане показатели за успешна реализация на Програмата, които да бъдат одобрени от общинската администрация. Примери за такива показатели са посочените по-долу:

- ❖ Постигане на формулираните качествени и количествени цели и задачи на програмата;
- ❖ Създаване на условия за повторемост и мултиплициране на резултатите от осъществени добри практики от реализираната програма;
- ❖ Въздействие на изпълнената програма върху други области, свързани с планирането и развитието на Общината;
- ❖ Ефикасност и ефективност на управлението на програмата.

15. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

В съответствие с чл. 12, ал. 7 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АУЕР утвърждава образец на отчет за изпълнението на дейностите и мерките от програмите по енергийна ефективност. Изготвените отчети се представят на хартиен и магнитен носител в АУЕР не по-късно от 1 март и се публикуват на интернет страниците на съответните държавни и местни органи.

Изготвянето на набелязаните общински програми е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването им и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

За разлика от програмата на насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници, настоящата програма по енергийна ефективност на община Благоевград не се

приема на общински съвет. Програмата трябва да бъде качена на интернет страницата на Общината, както и отчетната форма към нея.

Програмата за енергийна ефективност на Община Благоевград за периода 2020 – 2030 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.